

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

VALSTYBĖS KONTROLĖS 2007 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

2008 m. vasario 29 d. Nr. Y-6
Vilnius

Su Valstybės kontrolės 2007 metų veiklos ataskaita galima susipažinti
Valstybės kontrolės interneto puslapyje adresu www.vkontrole.lt

TURINYS

Valstybės kontrolės Rasos Budbergytės žodis	3
Svarbiausi 2007 metų įvykiai	5
1. Valstybės kontrolė – aukščiausioji valstybinio audito institucija	6
1.1. Institucijos paskirtis	6
1.2. Valstybės kontrolė – institucinio tobulėjimo kelyje	8
2. Valstybinio audito poveikis viešojo sektoriaus atskaitingumui	14
2.1. Valstybės ataskaitų ir pajamų auditas	14
2.2. Finansinis auditas	18
2.3. Veiklos auditas	22
2.4. Europos Sąjungos finansinės paramos auditas	29
2.5. Informacinių sistemų vertinimas	31
2.6. Rekomendacijų ir sprendimų įgyvendinimas	32
3. Partnerystės ir bendradarbiavimo keliu	34
3.1. Valstybės kontrolės indėlis į parlamentinę kontrolę	34
3.2. Savivaldybių kontrolierių tarnybų patarėja	35
3.3. Bendradarbiavimas su kitomis institucijomis	36
3.4. Gerosios praktikos sklaida	37
3.5. Piliečių skundų nagrinėjimas	37
3.6. Tarptautinis bendradarbiavimas	38
Ištrauka iš Valstybės kontrolės 2007 metų finansinės atskaitomybės	40
Priedai	41
Nepriklausomo auditoriaus išvada	41
2007 metais atliktų auditų sąrašas	42

Valstybės kontrolierės Rasos Budbergytės žodis

Valstybės kontrolė, prižiūrėdama, ar teisėtai ir efektyviai valdomas valstybės turtas ir kaip vykdomas valstybės biudžetas, siekia skatinti viešojo sektoriaus atskaitingumą, į rezultatus ir žmonių poreikius orientuotą valdymą. Kiekvienais metais sau keliame vis didesnius darbo kokybės reikalavimus, iš mūsų daugiau tikisi ir visuomenė.

Esame aukščiausioji valstybinio audito institucija ir suvokiame mums tenkančią atsakomybę.

Šioje ataskaitoje pateikiama informacija apie pagrindinius 2007 metais Valstybės kontrolės atliktus darbus. Kartu pridedama ištrauka iš Valstybės kontrolės 2007 metų finansinės atskaitomybės ir nepriklausomo auditoriaus išvada.

Kaip ir kasmet, Lietuvos Respublikos Seimui pateikėme Išvadas dėl 2006 m. biudžeto įvykdymo apyskaitos, valstybės skolos, suteiktų paskolų iš valstybės vardu pasiskolintų lėšų ir suteiktų valstybės garantijų ataskaitų, valstybei nuosavybės teise priklausančio turto ataskaitos ir dėl 2008 m. valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto. Atlikome veiklos ir finansinius (teisėtumo) auditus, patvirtintus 2007 m. valstybinio audito programoje.

Didžiausią poveikį turėjo mūsų atlikti Programinio biudžeto sistemos, Baltijos pajūrio žemės naudojimo, Valstybės institucijoms ir įmonėms priskirtų žemės sklypų naudojimo, Valstybinių registrų administravimo, Studijų universitetuose organizavimo, Neįgaliųjų socialinės integracijos, Šilumos ir karšto vandens kainų augimo pagrįstumo auditai. Daugiausia dėmesio praėjusiais metais sulaukė Valstybės kontrolės pozicija dėl nacionalinio investuotojo, statysiančio atominę elektrinę, taip pat auditai, nagrinėję narkomanijos prevencijos ir pagalbos teikimo organizavimo, teisės aktų registro kūrimo, moksleivių nemokamo maitinimo organizavimo, Lietuvos pašto galimybių gerinti veiklą klausimus.

Praėjusius metus galima pavadinti ir valstybinio audito metodikos bei organizacinės Valstybės kontrolės sistemos tobulinimo metais. Remiantis audito masto nustatymo ir valstybinio audito planavimo sistema, buvo reglamentuotas valstybinio audito programos sudarymas. Patobulintos finansinio ir veiklos auditų, informacinių sistemų vertinimo metodikos. Siekiant racionaliau ir efektyviau panaudoti turimus išteklius, pakeista institucijos struktūra, tobulinama personalo politika, patvirtinta Valstybės kontrolės teisinės bazės tobulinimo koncepcija.

Džiaugiuosi, kad stiprėja mūsų institucijos indėlis į Seimo vykdomą parlamentinę priežiūrą. Dėl Valstybės kontrolės veiklos ir valstybinio audito ataskaitų priimti 6 Seimo nutarimai ir 25 Seimo Audito komiteto sprendimai. Vien Seimo Audito komitete svarstytos 22 veiklos audito ir 4 finansinio (teisėtumo) audito ataskaitos. Kiti Seimo komitetai savo darbe taip pat remiasi mūsų auditų rezultatais ir pateikiamomis rekomendacijomis.

Siekdami tapti patikimais audituojamų įstaigų ir organizacijų patarėjais, tobuliname gerosios praktikos sklaidos sistemą. Ačiū audituotų subjektų vadovams ir specialistams už supratimą, norą tobulinti savo veiklą, kad gerėtų žmonėms teikiamų valstybės paslaugų kokybė ir būtų efektyviau valdomas valstybės turtas.

Dėkoju kompetentingai Valstybės kontrolės komandai. Mūsų auditoriai aktyviai dalyvauja tarptautinių organizacijų veikloje, konsultuoja užsienio kolegas – tai puikus jų veiklos įvertinimas. Žinoma, dalykinė ir asmeninė kompetencija privalo būti tobulinama, o tam tikslui Valstybės kontrolė organizuoja daug mokymų, daugiausia finansuojamų Europos Sąjungos lėšomis.

2008 metais Valstybės kontrolė daugiausia dėmesio skirs valstybinio audito rekomendacijų įgyvendinimo stebėsenos sistemai ir Valstybės kontrolės teisei bazei tobulinti, naujai apskaitos sistemai diegti ir auditorių sertifikavimo sistemai kurti. Institucijai pavesta vykdyti ir 2007–2013 metų periodo Europos Sąjungos struktūrinės paramos audito institucijos funkciją, todėl Europos Sąjungos lėšų naudojimas ir toliau bus mūsų dėmesio centre. 2008 metų valstybinio audito programoje numatyti 238 finansiniai (teisėtumo) ir 41 veiklos auditai, dalis jų bus baigti 2009 metais. Audituojamų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų lėšų dalis šiemet yra gerokai didesnė nei 2007 metais: audituosime 4 milijardais litų daugiau valstybės biudžeto ir 400 milijonų litų daugiau savivaldybių biudžetų lėšų. Šiemet daugiausia auditų bus atliekama vertinant valstybės turto valdymą, energetiką, aplinkosaugą, darbą ir socialinę apsaugą, teisėtumą, viešąjį administravimą.

Šiometinė Valstybės kontrolės ataskaita – kitokia formos požiūriu. Pirmąkart atsisakėme didesnės apimties spausdinto leidinio ir savo ataskaitą pateikiame elektronine forma. Taip siekiame ne tik mažinti institucijos išlaidas, bet ir tausoti gamtą.

Valstybės kontrolė

Svarbiausi 2007 metų įvykiai

- Valstybės kontrolė pateikė Seimui privalomas Išvadas dėl: 2006 metų biudžeto įvykdymo apyskaitos, valstybės skolos, suteiktų paskolų iš valstybės vardu pasiskolintų lėšų ir suteiktų valstybės garantijų ataskaitų, valstybei nuosavybės teise priklausančio turto ataskaitos ir dėl 2008 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto.
- Valstybės kontrolė atliko 120 auditų, iš jų:
 - ▶ 59 valstybės institucijų ir įstaigų finansinius (teisėtumo) auditus – 14,5 mlrd. Lt, arba 81 proc. visų 2006 m. panaudotų valstybės biudžeto asignavimų;
 - ▶ 24 savivaldybių administracijose valstybės biudžeto skiriamų tikslinių dotacijų valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms vykdyti ir mokinio krepšeliui finansuoti finansinius (teisėtumo) auditus – 1,3 mlrd. Lt, arba 57 proc. visų valstybės biudžeto specialiųjų tikslinių dotacijų, skirtų savivaldybių biudžetams;
 - ▶ 23 veiklos auditus, 17 veiklos auditų, pradėtų 2007 m. ir planuojamų baigti 2008 m.;
 - ▶ 8 Europos Sąjungos finansinės paramos privalomuosius auditus;
 - ▶ 6 informacinių sistemų bendrosios kontrolės vertinimus.
- Valstybės kontrolė atliko 15 savivaldybių kontrolierių tarnybų auditų (14 finansinių ir 1 veiklos) išorines peržiūras.
- Seimo Audito komitete svarstytos 22 veiklos audito ataskaitos ir 4 finansinio (teisėtumo) audito ataskaitos. Priimti 6 Seimo nutarimai ir 23 Seimo Audito komiteto sprendimai, susiję su valstybinio audito rezultatais.
- Buvo įgyvendinta ir iš dalies įgyvendinta 91 procentas rekomendacijų, pateiktų 2007 m. valstybinio audito ataskaitose.
- Valstybės kontrolei pavesta vykdyti 2007–2013 m. periodo Europos Sąjungos struktūrinės paramos audito institucijos funkcijas.
- Įgyvendinamos 2006–2010 metų valstybinio audito strategijoje numatytos priemonės.
- Įvykdyta institucijos dalinė pertvarka, siekiant pagerinti darbo organizavimą ir veiklos efektyvumą.
- Patvirtinta koncepcija „Dėl Valstybės kontrolės teisinės bazės tobulinimo“.
- Įsisavinama kompiuterizuota audito valdymo ir dokumentavimo sistema.
- Įgyvendinamas mokymų projektas „Valstybės kontrolės tarnautojų kvalifikacijos tobulinimas administracinių ir asmeninių gebėjimų srityje“, finansuojamas Europos Sąjungos lėšomis.

1. Valstybės kontrolė – aukščiausioji valstybinio audito institucija

1.1. Institucijos paskirtis

Valstybės kontrolės pagrindinė funkcija – prižiūrėti, ar teisėtai ir efektyviai valdomi ir naudojami valstybės finansai ir kitas turtas ir kaip vykdomas valstybės biudžetas. Valstybės kontrolės įgaliojimai yra nustatyti Lietuvos Respublikos Konstitucijoje, Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės įstatyme ir kituose teisės aktuose.

Valstybės kontrolė yra Seimui atskaitinga institucija, padedanti jam vykdyti parlamentinę vykdomosios valdžios priežiūrą. Valstybinis auditas yra viena iš parlamentinės kontrolės sistemos dalių. Valstybės kontrolė, įgyvendindama savo funkcijas, atlieka valstybinį auditą, kuris yra dviejų rūšių – finansinis (teisėtumo) ir veiklos.

Misija

Padėti valstybei išmintingai valdyti ir naudoti turtą, lėšas ir kitus išteklius, prisidedant prie Seimo vykdomos parlamentinės kontrolės, skatinant viešojo sektoriaus pažangą ir prižiūrint, ar teisėtai valdomas ir naudojamas valstybės turtas ir kaip vykdomas valstybės biudžetas.

Valstybinio audito strateginis tikslas

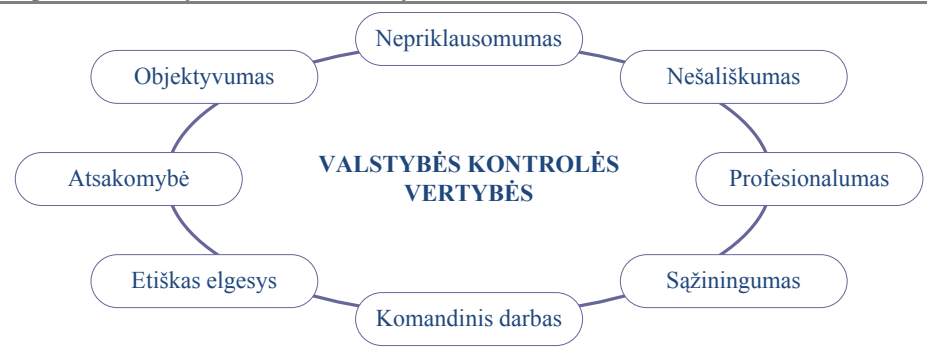
Skatinti viešojo sektoriaus atskaitingumą, į rezultatus ir žmonių poreikius orientuotą valdymą, finansų valdymo ir kontrolės sistemų pažangą.

Valstybės kontrolės strateginis tikslas, atsižvelgiant į valstybiniam auditui keliamus uždavinius, skirtingą valstybinio audito sukuriamą produktą ir laukiamą valstybinio audito poveikį, skaidomas į penkis smulkesnius tikslus:

- stiprinti Seimo vykdomą parlamentinę kontrolę valstybės ataskaitų ir pajamų srityse;
- skatinti skaidrų ir efektyvų Europos Sąjungos teikiamos finansinės paramos valdymą ir naudojimą, ginti Europos Sąjungos finansinius interesus;
- skatinti pažangių finansų valdymo ir kontrolės sistemų diegimą viešajame sektoriuje;
- skatinti į rezultatus orientuotą valdymą viešojo administravimo subjektuose;
- skatinti pažangią informacinių technologijų ir informacinių sistemų valdymo ir kontrolės praktiką viešajame sektoriuje.

Vertybės

1 pav. Valstybės kontrolės vertybės

Uždaviniai

Valstybės kontrolė savo veiklą vykdo pagal pagrindinius jai keliamus uždavinius:

- prižiūrėti, ar teisėtai ir efektyviai valdomas ir naudojamas valstybės turtas ir kaip vykdomas valstybės biudžetas;
- skatinti teigiamą ir veiksmingą valstybinio audito poveikį valstybės finansų valdymo ir kontrolės sistemai bei į rezultatus ir visuomenės poreikius orientuotam viešajam valdymui.

2 pav. Veiklos kryptys

1. Išvados Seimui dėl:

- Valstybės biudžeto įvykdymo apyskaitos
- Valstybės skolos ataskaitų
- Valstybei nuosavybės teise priklausančio turto ataskaitos
- Valstybės biudžeto projekto

2. Finansiniai (teisėtumo) auditai:

- Valstybės biudžeto asignavimų
- Specialiųjų tikslinių dotacijų, skiriamų savivaldybėms
- Europos Sąjungos finansinės paramos
- Informacinių sistemų bendrosios kontrolės

3. Veiklos auditai:

- Viešojo sektoriaus sistemų
- Valstybės biudžeto programų
- Organizacijų veiklos
- Europos Sąjungos finansinės paramos
- Informacinių sistemų

4. Bendradarbiavimas:

- Su Seimu, Seimo Audito ir kitais Seimo komitetais
- Su Vyriausybe, ministerijomis, teisėsaugos institucijomis
- Su tarptautinėmis audito organizacijomis ir kt.

5. Gerosios praktikos sklaida:

Viešinama kitų institucijų patirtis – ne tik klaidos, bet ir gerosios praktikos pavyzdžiai

1.2. Valstybės kontrolė – institucinio tobulėjimo kelyje

Valstybės kontrolė nuolat analizuoja savo vykdomą veiklą, tikslina veiklos prioritetus ir priemones, tobulina audito metodus, gerina valstybinio audito ataskaitų ir išvadų kokybę, didina valstybinių auditorių kompetenciją, atsižvelgdama į nuolat kintančius poreikius, kitų šalių aukščiausiųjų valstybinio audito institucijų patirtį, mokslo ir technikos pažangą.

2006–2010 metų valstybinio audito strategijos įgyvendinimas

2005 m. patvirtintoje 2006–2010 metų valstybinio audito strategijoje numatytos ir įgyvendinamos Valstybinio audito strategijos įgyvendinimo priemonių kryptys:

- Stiprinti valstybinio audito nepriklausomumą.
- Stiprinti bendradarbiavimą su Seimu, Seimo Audito komitetu ir kitais Seimo komitetais.
- Stiprinti valstybinio audito procesus:
 - ▶ valstybinio audito tikslų ir apimčių atitiktį valstybinio audito misijai ir strateginiam tikslui;
 - ▶ santykių su audituojamais subjektais valdymą;
 - ▶ valstybinių auditų kokybę.
- Stiprinti Valstybės kontrolės institucinius procesus:
 - ▶ personalo atrankos, ugdymo, tarnybinės veiklos vertinimo, motyvavimo, skatinimo sistemas;
 - ▶ išteklių ir laiko planavimo sistemas;
 - ▶ vidaus komunikavimo ir vidinės informacijos sklaidos sistemas.

Įgyvendinant Valstybinio audito strategiją, kiekvienais metais sudaromas priemonių planas.

Valstybinio audito nepriklausomumo ir viešumo stiprinimas

Aukščiausiosios audito institucijos nepriklausomumas nuo audituojamų subjektų ir apsauga nuo išorinės pašalinės įtakos yra esminė sąlyga objektyviai ir efektyviai atlikti jai patikėtus uždavinius. Valstybės kontrolė yra sudėtinė valstybės, kaip visumos, dalis, todėl jos visiškas nepriklausomumas yra neįmanomas, tačiau kasmet siekiame didinti institucijos funkcinį ir organizacinį savarankiškumą. Atsižvelgiant į Europos Sąjungos paramos organizacijos Centrinės ir Rytų Europos šalims 2006 m. pateiktą išsamią Valstybės kontrolės veiklos ekspertinio vertinimo ataskaitą ir siekiant stiprinti valstybinio audito nepriklausomumą, 2007 m. buvo parengta ir patvirtinta koncepcija dėl Valstybės kontrolės teisinės bazės tobulinimo.

Vienas iš Valstybės kontrolės valstybinio audito strategijos laukiamų rezultatų – užtikrinti, kad informacija visuomenei būtų skleidžiama be apribojimų. Valstybės kontrolė daug dėmesio skiria visuomenės informavimui, skatina domėjimąsi jos atliekamu darbu ir valstybinio audito rezultatais. 2007 m. rugsėjo mėnesį buvo įdiegta Valstybės kontrolės darbuotojų parengta nauja Valstybės kontrolės interneto svetainės versija www.vkontrolė.lt, kurioje skelbiamos metinės audito programos, institucijos veiklos ataskaitos, audito rezultatai – valstybinio audito ataskaitos, išvados, valstybės kontrolieriaus ir jo pavaduotojų sprendimai bei kita informacija apie Valstybės kontrolės veiklą. Visuomenės informavimo priemonėms platinami pranešimai spaudai, rengiami atsakymai į televizijos, radijo ir spaudos paklausimus, Valstybės kontrolės pareigūnai rašo straipsnius, dalyvauja televizijos ir radijo laidose, pristatydami atliktų auditų rezultatus ir valstybinio audito aktualijas. Viešumo stiprinimo rezultatus rodo žiniasklaidos susidomėjimas valstybinio audito rezultatais. Daugiausia dėmesio 2007 m. sulaukė Narkomanijos prevencijos ir pagalbos teikimo organizavimo, Moksleivių nemokamo maitinimo organizavimo, Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų registro administravimo auditų rezultatai, Išvados dėl valstybės biudžeto įvykdymo apyskaitos ir dėl valstybės skolos ataskaitų bei Valstybės kontrolės atliktas tyrimas dėl nacionalinio investuotojo.

Nors valstybiniam auditui dar tik penkeri metai, tačiau pasitikėjimas jį atliekančia institucija pamažu auga. Didėjančių visuomenės pasitikėjimą Valstybės kontrolės veikla atspindi visuomenės nuomonės tyrimų rezultatai, skelbiami Lietuvos dienraščiuose.

Valstybinio audito vystymas ir tobulinimas

Valstybinio audito ir su juo susijusių procesų vystymas ir tobulinimas yra reikšmingiausia valstybinio audito strategijos kryptis, orientuota į valstybinio audito planavimo tobulinimą, darbo apimčių ir tikslų aiškumą, jų atitiktį viešojo sektoriaus pokyčiams, valstybinio audito efektyvumo, ekonomiškumo ir veiksmingumo stiprinimą, ataskaitų ir išvadų kokybės tobulinimą.

- **Valstybinio audito planavimo sistemos tobulinimas.** 2007 m. buvo patobulintas valstybinio audito programos sudarymas, įdiegiant audito masto nustatymo ir valstybinio audito planavimo sistemą; patobulinta veiklos audito strateginio planavimo metodika, kuri reglamentuoja atskirų viešojo sektoriaus veiklos sričių stebėjimą ir probleminių sričių identifikavimą.
- **Valstybinio audito kokybės gerinimas.** Atsižvelgiant į sukaupią patirtį ir kitų šalių aukščiausiųjų valstybinio audito institucijų praktiką, patobulintos finansinio, veiklos auditų ir informacinių sistemų vertinimo metodikos.
- **Kompiuterizuotos audito valdymo ir dokumentavimo sistemos įsisavinimas.** 2007 m. buvo tęsiamas intensyvus, įgyvendinant Europos Sąjungos PHARE programą sukurtas

naujosios Valstybės kontrolės kompiuterizuotos audito valdymo ir dokumentavimo sistemos tobulinimas ir įsisavinimas. 2007 m. šioje sistemoje buvo dokumentuojami 89 bandomieji auditai (61 proc. visų atliktų auditų). Atsižvelgiant į institucijos poreikius tobulinamos kitos šios sistemos dalys: informacijos apie personalą valdymo ir apskaitos; korespondencijos registravimo, vizavimo ir apskaitos; bibliotekos leidinių apskaitos; Valstybės kontrolės archyvo tvarkymo informacinės posistemės.

- **Standartizuotas ataskaitų apipavidalinimas ir turinys.** Siekiant stiprinti pasitikėjimą Valstybės kontrole ir formuoti jos įvaizdį, suvienodintas Valstybės kontrolės pateikiamų valstybinio audito ataskaitų ir išvadų apipavidalinimas ir įforminimas. Tai buvo numatyta tiek Valstybinio audito strategijoje, tiek rekomenduota SIGMA ekspertų.
- **Kokybės kontrolės ir kokybės užtikrinimo stiprinimas.** 2007 m. atnaujinus Valstybinio audito išorinės peržiūros taisykles, nustatyta nauja audito peržiūros tvarka, kuri padeda tiksliau įvertinti valstybinio audito kokybę. Remiantis peržiūros rezultatais organizuojami mokymai auditorių kvalifikacijai kelti.
- **Rekomendacijų įgyvendinimo stebėsenos sistemos tobulinimas.** Rekomendacijų įgyvendinimas yra vienas iš Valstybės kontrolės veiklos vertinimo kriterijų, teikiantis grįžtamąją informaciją apie valstybinio audito veiksmingumą. Atsižvelgdami į visuomenės poreikius ir užsienio šalių praktiką, pradėjome tobulinti rekomendacijų įgyvendinimo stebėsenos sistemą, kuri padės dar veiksmingiau įgyvendinti valstybinio audito ataskaitose pateiktas rekomendacijas, pašalinti nustatytus trūkumus ir įvertinti audito poveikį.

Struktūra ir darbuotojai

Lietuvos Respublikos valstybės kontrolei nuo 2005 m. vadovauja valstybės kontrolierė Rasa Budbergytė. Į šias pareigas Lietuvos Respublikos Prezidento teikimu penkerių metų kadencijai ją paskyrė Lietuvos Respublikos Seimas.

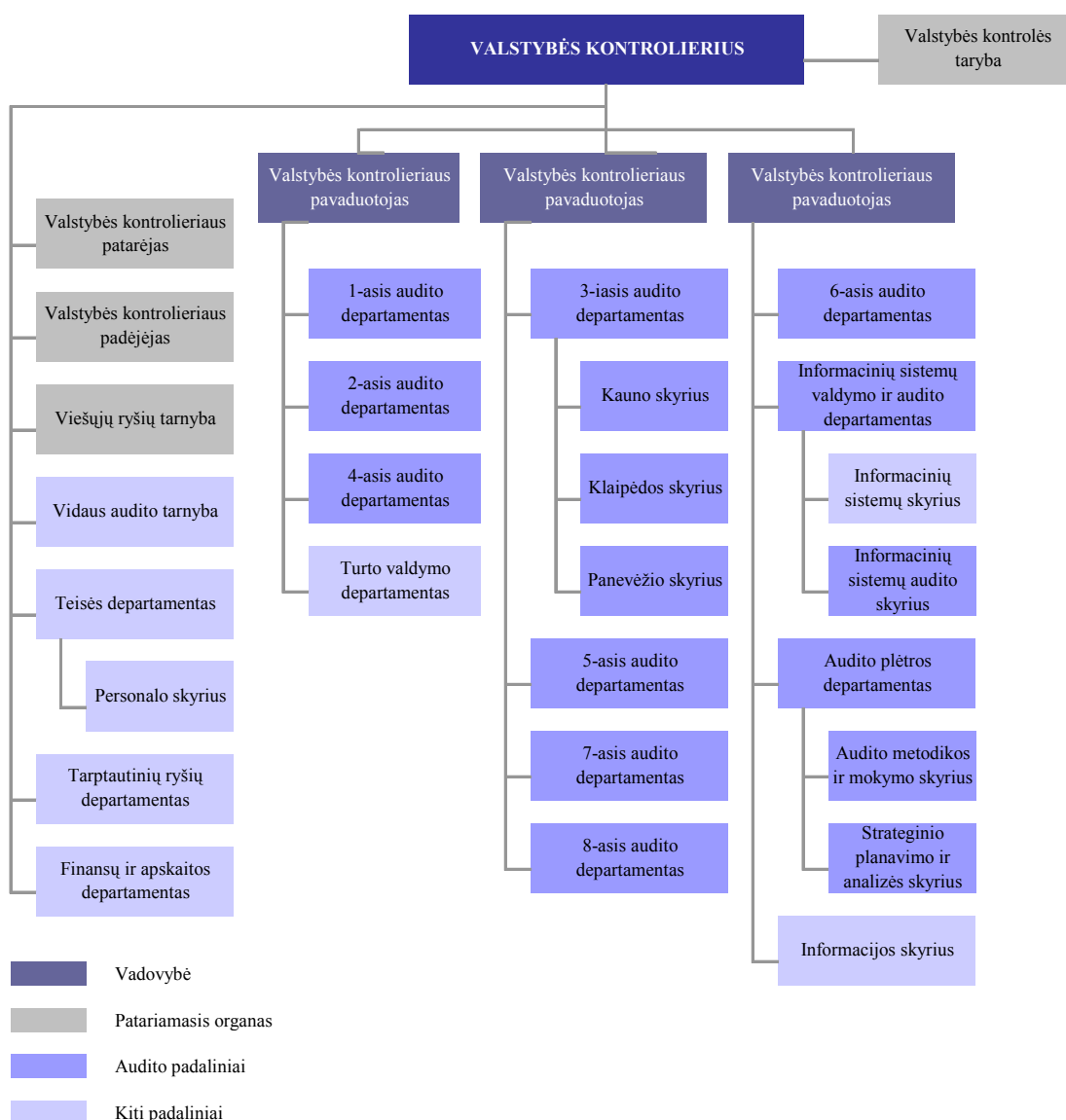
Valstybės kontrolės taryba yra patariamoji valstybės kontrolieriaus institucija, valstybės kontrolieriui patirianti svarbiausiais strateginiais ir audito klausimais bei svarstanti svarbiausius Valstybės kontrolės veiklos ir tarnybos joje klausimus. 2007 m. tarybą sudarė 14 narių – Valstybės kontrolės vadovybė ir audito padalinių vadovai.

2007 m. Lietuvos Respublikos Prezidento dekretu paskirtas trečiasis valstybės kontrolieriaus pavaduotojas.

Siekiant užtikrinti 2007–2013 m. periodo Europos Sąjungos struktūrinės paramos valdymo ir kontrolės sistemos veikimą, vykdant audito institucijos funkciją, Valstybės kontrolėje buvo įsteigtas naujas padalinys – 8-asis audito departamentas.

Įvertinus atskirų struktūrinių padalinių darbo efektyvumą, siekiant pagerinti darbo organizavimą ir veiklos efektyvumą, 2007 m. buvo atlikta institucijos dalinė pertvarka – reorganizuoti Audito plėtros, Informacijos, Informacinių technologijų valdymo ir audito departamentai (3 pav.). Audito plėtros departamente įkurti Audito metodikos ir mokymo bei Strateginio planavimo ir analizės skyriai; Informacinių technologijų valdymo ir audito departamentas reorganizuotas į Informacinių sistemų valdymo ir audito departamentą, kuriame įsteigti Informacinių sistemų ir Informacinių sistemų audito skyriai; panaikinus Informacijos departamentą, įsteigtas Informacijos skyrius.

3 pav. Valstybės kontrolės struktūra

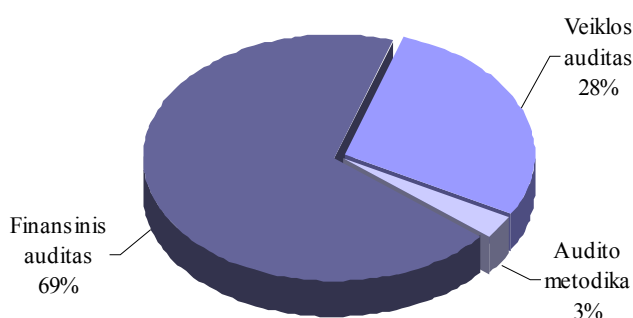

2007 m. pabaigoje Valstybės kontrolėje dirbo 335 darbuotojai, 36 – per metus atleisti, 27 – priimti. Institucijos darbuotojų pasiskirstymas pagal statusą:

- Valstybės pareigūnai – 1 proc.;
- Valstybės tarnautojai – 83 proc., iš jų 70 proc. – auditą atliekantys valstybės tarnautojai;
- Darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis – 16 proc.

Auditą atliekančių valstybės tarnautojų pasiskirstymas pagal veiklos pobūdį pateikiamas 4 pav.

4 pav. Auditorių pasiskirstymas pagal veiklos pobūdį

Gebėjimų ugdymas

Siekiant užtikrinti tinkamą audito proceso organizavimą, aukštą specialistų kvalifikaciją ir audito kokybę, Valstybės kontrolėje daug dėmesio skiriama darbuotojų mokymui ir nuolatiniam kvalifikacijos tobulinimui.

Valstybės kontrolė tęsė 2006 m. pradėtą įgyvendinti Europos socialinio fondo lėšomis remiamą mokymų projektą „Valstybės kontrolės tarnautojų kvalifikacijos tobulinimas administracinių ir asmeninių gebėjimų srityje“. Vienas svarbiausių projekto tikslų – tobulinti Valstybės kontrolės tarnautojų administracinius ir asmeninius gebėjimus, reikalingus pareiginėms funkcijoms atlikti, audito procesui organizuoti ir darbo efektyvumui užtikrinti.

Įgyvendinant minėtą mokymų projektą ir organizuojant mokymus, finansuojamus iš valstybės biudžeto, 2007 m. Valstybės kontrolės tarnautojams surengta 180 mokymo renginių. Vienas Valstybės kontrolės tarnautojas kvalifikaciją tobulino apie 10 dienų.

Atsižvelgiant į projekto tikslus, mokymuose daugiausia dėmesio skirta Valstybės kontrolės darbuotojų administraciniams gebėjimams tobulinti. Padalinių vadovams, audito grupių vadovams, auditoriams surengti praktinio pobūdžio vadybos seminarai. Daug dėmesio skirta kvalifikacijai audito srityje tobulinti, kompiuteriniam raštingumui didinti (Europos kompiuterio vartotojo standartų mokymai, audito valdymo ir dokumentavimo mokymai), užsienio kalbų žinioms gilinti.

Mokymams organizuoti 2007 m. iš viso išleista 550 tūkst. Lt, iš jų:

- 400 tūkst. Lt – Europos socialinio fondo lėšos;
- 150 tūkst. Lt – valstybės biudžeto lėšos.

Siekiant užtikrinti tinkamą valstybinių auditorių kvalifikaciją, 2007 m. pradėta kurti viešųjų juridinių asmenų išorės auditorių sertifikavimo sistema. Ji apims valstybinių auditorių mokymą, nuolatinį kvalifikacijos kėlimą, egzaminavimą, siekiant jiems suteikti visuotinai pripažįstamus kvalifikaciją patvirtinančius sertifikatus.

2. Valstybinio audito poveikis viešojo sektoriaus atskaitingumui

2.1. Valstybės ataskaitų ir pajamų auditas

Igyvendindama Valstybės kontrolės strateginį tikslą – stiprinti Seimo vykdomą parlamentinę valstybės ataskaitų ir pajamų audito kontrolę, Valstybės kontrolė pasiekė planuotų rezultatų (1 lentelė).

1 lentelė. Pasiiektų rezultatų palyginimas su strateginiame veiklos plane numatytais valstybės ataskaitų ir pajamų audito vertinimo kriterijais

Vertinimo kriterijus	2007 m. planas	2007 m. faktas	Kriterijų įgyvendinimas
<i>Rezultato:</i> 1. Visiškai ir iš dalies įgyvendintų rekomendacijų dalis pajamų audito srityje (proc.)	87	87	Igyvendintas
<i>Produkto:</i> 1. Parengtų privalomų išvadų Seimui (įskaitant metinę Valstybės kontrolės veiklos ataskaitą) skaičius, tenkantis vienam auditoriui (vnt.)	1	1	Igyvendintas
2. Įgyvendintų pajamų audito projektų skaičius, tenkantis vienam auditoriui (vnt.)	1	1	Igyvendintas
3. Įgyvendintų valstybės pajamų ataskaitų (1-VP formų) finansinio audito projektų skaičius, tenkantis vienam auditoriui (vnt.)	1	1	Igyvendintas

Išvados dėl valstybės ataskaitų ir kitų metų valstybės biudžeto projekto

Valstybės ataskaitų audito tikslas – įvertinti, ar valstybės biudžeto įvykdymo apyskaita, valstybės skolos, suteiktų paskolų iš valstybės vardu pasiskolintų lėšų ir suteiktų valstybės garantijų ataskaitos, valstybei nuosavybės teise priklausančio turto ataskaita (toliau – Valstybės ataskaitos) visais reikšmingais atžvilgiais parengtos pagal teisės aktų reikalavimus, ar jose nėra reikšmingų informacijos iškraipymų, ir pareikšti apie jas nepriklausomą nuomonę.

Valstybės kontrolė parengė Seimui tris privalomas išvadas dėl 2006 m. Valstybės ataskaitų:

- Išvadoje dėl valstybės biudžeto įvykdymo apyskaitos pareikšta besąlyginė nuomonė;
- Išvadoje dėl valstybės skolos, suteiktų paskolų iš valstybės vardu pasiskolintų lėšų ir suteiktų valstybės garantijų ataskaitų pareikšta besąlyginė nuomonė;

- Išvadoje dėl valstybei nuosavybės teise priklausančio turto ataskaitos¹ tikrumo ir teisingumo pareikšta nuomonė, kad ataskaita parengta pagal galiojančių teisės aktų reikalavimus, nustatytus Valstybei nuosavybės teise priklausančio turto ataskaitos sudarymui, joje nėra reikšmingų iškraipymų, lyginant su duomenimis, iš kurių ji buvo sudaryta ir valstybės turto finansinę būklę atspindi tiek, kiek leidžia valstybės turto apskaitai galiojantys reikalavimai. Tačiau, atsižvelgiant į tai, kad viešojo sektoriaus buhalterinės apskaitos ir finansinės atskaitomybės sistema yra nevientisa, neatitinka tarptautinių apskaitos standartų; dalis turto yra neįvertinta arba netiksliai nustatyta turto vertė; nėra patikimų duomenų apie tai, kiek ir kokio registruotino turto yra neįregistruota viešuosiuose registruose, ši ataskaita neparodo tikros ir teisingos valstybės turto finansinės būklės.

Be to, Seimo Biudžeto ir finansų komitetui pateikta Išvada dėl 2008 m. valstybės biudžeto projekto.

Valstybės kontrolės išvadose Seimui pateikiama informacija, reikalinga valstybės ataskaitoms tvirtinti, o Seimo Biudžeto ir finansų komitetui teikiamoje Išvadoje dėl kitų metų valstybės biudžeto projekto pateikiama nuomonė ir siūlymai dėl prognozuojamų valstybės biudžeto pajamų ir asignavimų, valstybės biudžeto planavimo proceso tobulinimo.

Seimui teiktų išvadų rezultatai ir poveikis

Seimas, atsižvelgdamas į Valstybės kontrolės pateiktas rekomendacijas dėl valstybės biudžeto įvykdymo apyskaitos ir dėl valstybės skolos ataskaitos, priėmė protokolinį nutarimą ir pasiūlė Vyriausybei:

- Tobulinti biudžeto programų vertinimo sistemą, kad valstybės institucijos ir įstaigos konkrečiau formuluotų laukiamus veiklos rezultatus.
- Nustatyti pajamų prognozavimo ir veiksnių, turinčių reikšmingos įtakos pajamų vykdymui, atskleidimo sudarant biudžeto projektą tvarką.
- Valstybės biudžeto įvykdymo apyskaitoje pateikti informaciją apie pajamas, negautas dėl mokesčių lengvatų taikymo.
- Nustatyti laikotarpį, per kurį turėtų būti panaudotos į kitus biudžetinius metus perkeltos lėšos specialiosioms programoms finansuoti.
- Nagrinėti siūlomų asignavimų perskirstymų tarp programų priežastis, aiškiai atskiriant nepanaudotus asignavimus ir netekusius paskirties asignavimus.

¹ Išvada dėl 2006 m. valstybei nuosavybės teise priklausančio turto ataskaitos Seime nesvarstyta, 2007 m. Seime svarstyta Išvada dėl 2005 m. valstybei nuosavybės teise priklausančio turto ataskaitos.

- Nustatyti, kad asignavimų valdytojas kartu su finansine atskaitomybe teiktų asignavimų valdytojo atsakomybės už finansų kontrolę patikinimo pareiškimą.
- Tikslinti Vyriausybės rezervo lėšų skyrimo prioritetus, siekiant, kad šios lėšos būtų skiriamos tik toms reikmėms ir priemonėms, kurių negalima numatyti tvirtinant valstybės biudžetą.
- Inicijuoti Valstybės skolos ir Vietos savivaldos įstatymų pakeitimą – juos papildyti nuostata, kad savivaldybės skolinių įsipareigojimų ir suteiktų garantijų bei paskolų ataskaita Finansų ministerijai būtų teikiama kartu su savivaldybės kontrolieriaus išvada.
- Parengti reikiamus teisės aktus, susijusius su vidaus kontrolės reglamentavimu.

Seimo Biudžeto ir finansų komitetas, apsvarstęs Valstybės kontrolės Išvadą dėl 2008 m. valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto, pasiūlė Vyriausybei jį patobulinti, atsižvelgiant į Valstybės kontrolės pateiktas rekomendacijas.

Seimas, susipažinęs su Valstybės kontrolės Išvada dėl 2005 m. valstybei nuosavybės teise priklausančio turto ataskaitos, nutarė nepritarti šiai ataskaitai ir pasiūlė Vyriausybei:

- Parengti turto kiekinę ir vertinę išraišką įregistravimo atitinkamuose registruose veiksmų ir priemonių planą.
- Paskirti instituciją, atsakingą už valstybės turto informacinės paieškos sistemos tvarkymą, patvirtinti šios sistemos nuostatus ir turto ataskaitos rengimo tvarką. (2007 m. Vyriausybės nutarimu paskirta atsakinga institucija valstybės turto informacinės paieškos sistemai kurti – valstybės įmonė Valstybės turto fondas.)

Siekdamas racionalaus valstybės turto tvarkymo, 2007 m. liepos mėn. Seimas pasiūlė Vyriausybei:

- Parengti reikalingus teisės aktų projektus, pagal kuriuos valstybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo bendrą politiką formuoti ir įgyvendinti būtų pavesta vienai institucijai, atstovaujančiai turto savininkui – valstybei.
- Apsispręsti dėl tarnybinių butų, patalpų sistemos reformos ir šios sistemos teisinio reglamentavimo.

Valstybės biudžeto pajamų auditas

Siekdama stiprinti biudžeto vykdymo parlamentinės kontrolės funkciją valstybės biudžeto pajamų surinkimo srityje, Valstybės kontrolė atliko du auditus:

- **Mokesčių ir kitų įmokų į biudžetus apyskaitos sudarymo Muitinės departamente vertinimas.** Atsižvelgdamas į audito metu pateiktas rekomendacijas, Muitinės departamentas patvirtino teisės aktus, reglamentuojančius mokesčių mokėtojo muitinei

sumokėtų sumų įskaitymo taisyklės, mokesčių apskaitos tvarkymą ir apyskaitos sudarymą.

- **Atlikę biudžetinių įstaigų teikiamų paslaugų, įgyvendinant specialiąsias programas, auditą**, rekomendavome Lietuvos Respublikos Vyriausybei inicijuoti įstatymų pataisas ir teisės aktų tobulinimą, siekiant nustatyti, už kokias paslaugas biudžetinės įstaigos turi imti atlygį; aiškiai ir išbaigtai apibrėžti rinkliavos objektą; įtvirtinti atlygio už teikiamas paslaugas dydžio nustatymo ir perskaičiavimo principus.

2.2. Finansinis auditas

Igyvendindama strateginį tikslą – skatinti pažangių finansų valdymo ir kontrolės sistemų diegimą viešajame sektoriuje, Valstybės kontrolė pasiekė numatytų rezultatų (2 lentelė).

2 lentelė. Pasiektų rezultatų palyginimas su strateginiame veiklos plane numatytais vertinimo kriterijais

Vertinimo kriterijus	2007 m. planas	2007 m. faktas	Kriterijų įgyvendinimas
<i>Efeko:</i> Valstybinio sektoriaus pažanga finansų valdymo ir kontrolės sistemų diegimo srityje	Taip	Taip	Igyvendintas
<i>Rezultato:</i> 1. Besąlyginės ir sąlyginės išvados atskiroje audituojamų subjektų kategorijoje (proc.)	90	95	Igyvendintas
2. Visiškai ir iš dalies įgyvendintų rekomendacijų dalis (proc.)	87	90	Igyvendintas
<i>Produkto:</i> 1. Audituotų lėšų santykis su valstybės biudžeto asignavimais (proc.)	76	85	Igyvendintas

Valstybinio finansinio (teisėtumo) audito tikslas – įvertinti audituojamo subjekto vidaus kontrolę, įskaitant finansų valdymą, audituojamo subjekto turto (valstybės ar savivaldybės) valdymo, naudojimo, disponavimo juo teisėtumą ir pareikšti nepriklausomą nuomonę dėl finansinių ir kitų ataskaitų tikrumo ir teisingumo.

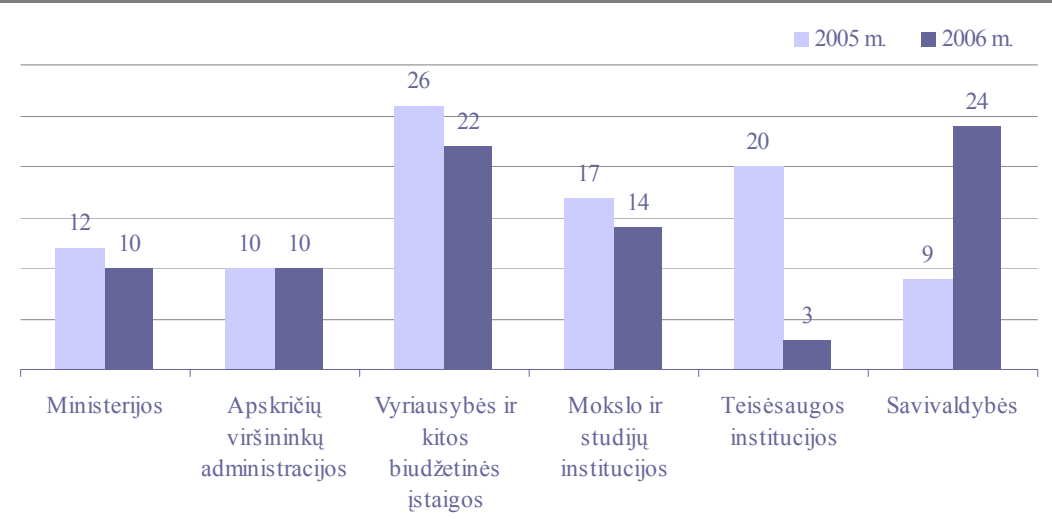
Be to, atlikdami finansinį (teisėtumo) auditą pateikiame:

- audituojamo subjekto ateinančiųjų metų biudžeto projekto teisėtumo vertinimą. Rezultatai pateikiami audituojamo subjekto vadovams iki biudžeto projekto pateikimo Finansų ministerijai;
- audituojamam subjektui vidaus kontrolės įvertinimo rezultatus kartu su rekomendacijomis dėl vidaus kontrolės procedūrų veiksmingumo didinimo;
- tarpinių (trijų ketvirčių) finansinių ataskaitų vertinimą. Tai vadovams suteikia galimybę ištaisyti nustatytas klaidas ir pateikti tikslesnius duomenis metinėse finansinėse ataskaitose.

Sudarant 2006–2007 m. valstybinio finansinio (teisėtumo) audito programą buvo nuspręsta atlikti tarnybinių lengvųjų automobilių įsigijimo, nuomos ir naudojimo teisėtumo vertinimą visuose audituojamuose subjektuose. Surinkta informacija buvo panaudota atliekant veiklos auditą „Valstybės institucijų (įstaigų) transporto išlaidų vertinimas“.

2007 metais Valstybės kontrolė atliko 59 valstybės institucijų ir įstaigų, kurių vadovai 2006 m. buvo valstybės biudžeto asignavimų valdytojai, finansinius (teisėtumo) auditus (5 pav.). Lyginant su 2005 m., audituotų subjektų skaičius sumažėjo, tačiau audituotų asignavimų suma padidėjo 2,3 mlrd. Lt (nuo 12,2 mlrd. Lt 2005 m. iki 14,5 mlrd. Lt 2006 m.).

5 pav. Audituotų įstaigų skaičius

Dėl 2006 m. finansinės atskaitomybės teisingumo pareikšta daugiau modifikuotų (sąlyginių, neigiamų ir atsisakytų pareikšti) nuomonių (3 lentelė). Pagrindinė priežastis – du trečdaliai (66 proc.) naujų audito subjektų, kurie ankstesniais metais nebuvo audituoti.

3 lentelė. Išvados pareikštos nuomonės valstybės institucijų ir įstaigų valdytojams

Nuomonės tipas	2006 m. – dėl 2005 m.				2007 m. – dėl 2006 m.			
	finansinės atskaitomybės teisingumo		valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo		finansinės atskaitomybės teisingumo		valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo	
	vnt.	proc.	vnt.	proc.	vnt.	proc.	vnt.	proc.
Besąlyginė	60	71	41	48	29	49	30	51
Sąlyginė	24	28	43	51	27	46	28	47
Neigiama	-	-	-	-	2	3	-	-
Atsisakyta pareikšti nuomonę	1	1	1	1	1	2	1	2
Iš viso	85	100	85	100	59	100	59	100

Dėl valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo 2007 m. 51 proc. audituotų subjektų buvo pareikštos besąlyginės nuomonės, kurios, lyginant su praėjusiais metais, pagerėjo tik 3 proc. Tai rodo, kad Valstybės kontrolė, siekdama padėti asignavimų valdytojams stiprinti vidaus kontrolę, kuri užtikrintų įstatymų ir kitų teisės aktų laikymąsi valdant ir naudojant valstybės lėšas ir turtą, ateityje šiai sričiai turės skirti dar daugiau dėmesio.

Valstybės kontrolė taip pat atlieka valstybės biudžeto lėšų, skiriamų savivaldybių biudžetams, naudojimo auditą. 24-iose savivaldybėse buvo atlikti finansiniai (teisėtumo) auditai ir

įvertinta, kaip jos naudojo valstybės biudžeto skiriamas tikslines dotacijas valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti ir mokinio krepšeliui finansuoti. Savivaldybėse 2007 m. buvo patikrintas 1,3 mlrd. Lt valstybės biudžeto lėšų, 2006 m. skirtų savivaldybių biudžetams, panaudojimas. Tai sudarė 57 proc. visų specialių tikslinių dotacijų lėšų (lyginant su praėjusiais metais, audituota suma padidėjo 0,5 mlrd. Lt). Lyginant su praėjusiais metais, 2007 m. pareikšta daugiau besąlyginių ir mažiau sąlyginių nuomonių (4 lentelė).

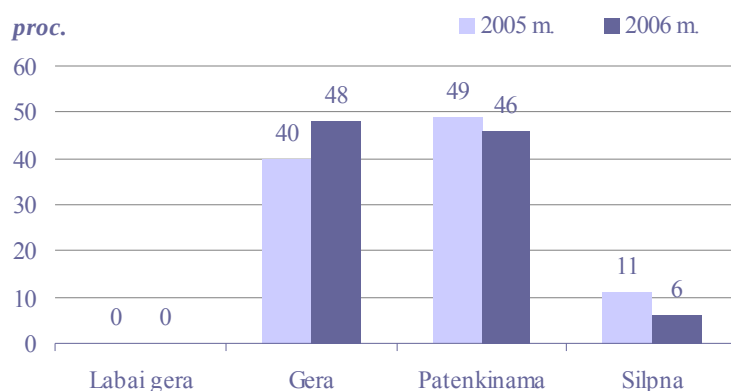
4 lentelė. Išvadose pareikštos nuomonės savivaldybėms

Nuomonės tipas	2006 m. – dėl 2005 m.				2007 m. – dėl 2006 m.			
	finansinės atskaitomybės teisingumo		valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo		finansinės atskaitomybės teisingumo		valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo	
	vnt.	proc.	vnt.	proc.	vnt.	proc.	vnt.	proc.
Besąlyginė	2	22	2	22	16	67	12	50
Sąlyginė	5	56	5	56	8	33	12	50
Neigiamą	-	-	1	11	-	-	-	-
Atsisakyta pareikšti nuomonę	2	22	1	11	-	-	-	-
Iš viso	9	100	9	100	24	100	24	100

Atliekant finansinius (teisėtumo) auditus ypatingas dėmesys buvo skiriamas audituojamų subjektų vidaus kontrolės vertinimui. Tai vienas iš finansų valdymo skaidrumo ir atskaitingumo gerinimo būdų. Efektyvi vidaus kontrolė užtikrina tvarkingą, etišką, taupią, rezultatyvią veiklą; organizacijos vadovų ir darbuotojų atsakomybę už savo sprendimus ir veiksmus, valdant ir naudojant valstybės turtą; įstatymų ir kitų teisės aktų laikymąsi; piniginių ir materialinių išteklių apsaugą nuo praradimo, netinkamo naudojimo, netinkamo valdymo, klaidų ir apgaulės.

Lyginant su praėjusiais metais, vidaus kontrolė valstybės institucijose, įstaigose ir savivaldybėse pagerėjo, tačiau nedaug (6 pav.).

6 pav. Vidaus kontrolės vertinimas

Džiugu pastebėti, kad audituotuose subjektuose nebuvo nustatytas nė vienas susilpnėjęs vidaus kontrolės sistemos atvejis.

Finansinio audito poveikis

- Audito metu nustatyti 532 teisės aktų pažeidimų atvejai, iš kurių daugiau kaip pusė (55 proc.) pašalinti.
- Valstybės institucijos, įstaigos ir savivaldybės į valstybės biudžetą grąžino iki biudžetinių metų pabaigos ne pagal tikslinę paskirtį arba pažeidžiant teisės aktus panaudotas 5,7 mln. Lt lėšas.
- Atstatyta 8,1 mln. Lt valstybės turto, iš jų:
 - ▶ ministerijose ir jų valdymo sričių įstaigose 2,8 mln. Lt padidinta turto vertė;
 - ▶ apskričių viršininkų administracijose 5,6 mln. Lt padidinta ir 0,8 mln. Lt sumažinta turto vertė;
 - ▶ savivaldybėse 0,5 mln. Lt padidinta turto vertė.
- Priimti keturi sprendimai dėl teisės aktų pažeidimų.
- Generalinei prokuratūrai perduoti trijų auditų dokumentai. Pagrindinė priežastis – atsakingų darbuotojų galimas aplaidus buhalterinės apskaitos tvarkymas.
- Informacija perduota Lietuvos Respublikos Vyriausybei, Valstybinei darbo inspekcijai, Viešųjų pirkimų tarnybai, Centrinei projektų valdymo agentūrai.

2.3. Veiklos auditas

Igyvendindama Valstybės kontrolės strateginį tikslą – skatinti į rezultatus orientuotą valdymą viešojo administravimo subjektuose, Valstybės kontrolė pasiekė 2007 m. planuotų rezultatų (5 lentelė).

5 lentelė. Pasiektų rezultatų palyginimas su strateginiame veiklos plane numatytais veiklos audito vertinimo kriterijais

Vertinimo kriterijus	2007 m. planas	2007 m. faktas	Kriterijų įgyvendinimas
<i>Rezultato:</i> 1. Visiškai ir iš dalies įgyvendintų rekomendacijų dalis (proc.)	81	83	Įgyvendintas
<i>Produkto:</i> 1. Įgyvendintų valstybinio veiklos audito projektų skaičius, tenkantis vienam auditoriui (vnt.)	0,6	0,6	Įgyvendintas

Veiklos audito tikslas – įvertinti audituojamo subjekto viešojo ir vidaus administravimo veiklą ekonomiško, efektyvumo ir rezultatyvumo požiūriu ir atskleisti veiklos tobulinimo galimybes.

Lietuvos Respublikos Seimas 2002 m. patvirtino Valstybės ilgalaikės raidos strategiją, kurioje numatė valstybės vystymo tikslus ir prioritetus. Ekonominę Strategijos įgyvendinimo pagrindą užtikrina finansiniai ištekliai ir valstybės disponuojamų finansinių išteklių paskirstymo sistema. Valstybės kontrolėje atliekami veiklos auditai yra ir šios Strategijos įgyvendinimo eigos, stebėjimo ir kontrolės vykdymo priemonė.

Vykdam 2007 m. valstybinio audito metinę programą buvo baigti 23 auditai, 17 auditų buvo pradėti ir planuojami baigti 2008 m.

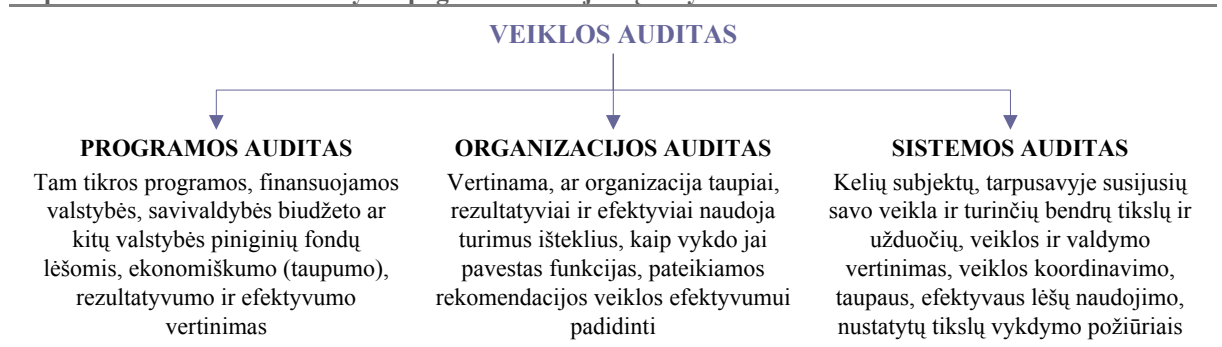
Valstybės kontrolės 2007 m. atlikti veiklos auditai iš esmės apėmė visas viešojo sektoriaus veiklos sritis (6 lentelė), daugiausia dėmesio buvo skiriama valstybės finansų valdymui ir viešajam administravimui.

6 lentelė. Auditų skaičius pagal audituotas sritis

Sritis	Auditų skaičius
Finansų valdymas	4
Viešasis administravimas	3
Valstybės ūkis ir rinkos kontrolė	2
Aplinkos apsauga	2
Socialinė apsauga ir darbas	2
Valstybės turto valdymas	2
Sveikatos apsauga	1
Statybos	1
Transportas ir komunikacijos	1
Energetika	1
Informacinės sistemos	1
Švietimas ir mokslas	1
Žemės ūkis	1
Gynyba	1
Iš viso	23

Atliekant veiklos auditą vertinama vienos ar kelių institucijų veikla ar atskiros jos dalys, iš valstybės, savivaldybės biudžeto, kitų valstybės piniginių fondų finansuojamos programos. Pagal auditą objektą išskiriamos trys veiklos auditų taikymo sritys: programos auditas, organizacijos auditas ir sistemos auditas (7 pav.).

7 pav. Veiklos auditų taikymo pagal auditų objektą sritys

Atsižvelgdami į Seimo siūlymą² siekti sisteminės audituojamų subjektų veiklos analizės, 2007 m. daugiausia atlikome sistemos auditų, kurie sudarė 84 proc. visų veiklos auditų. Palyginti su 2006 m., buvo atlikta dvigubai daugiau sistemos auditų, kurie ir toliau išlieka prioritetine veiklos auditų sritimi. Tai rodo, kad didėja Valstybės kontrolės veiklos auditų apimtis ir sudėtingumas.

² Lietuvos Respublikos Seimo 2007-05-10 nutarimas Nr. X-1122 „Dėl Valstybės kontrolės 2006 metų veiklos ataskaitos“.

Veiklos audito rezultatų ir poveikio pavyzdžiai

Programinio biudžeto sistema. Auditoriai nustatė, kad būtina peržiūrėti asignavimų valdytojų programų skaičių, jis yra per didelis (daugiau nei 700), kad programų uždaviniai ir vertinimo kriterijai dažnai yra formalūs, kad turi būti tobulinama atsakomybė už programų vykdymą ir pasiektus rezultatus, kad teisės aktuose numatytų programų vertinimo priemonių nepakanka, norint kokybiškai įvertinti programų sudarymo pagrįstumą, pasiektus rezultatus ir poveikį. Rekomenduota parengti priemonių planą programinio biudžeto reformai toliau vykdyti, paskirti atsakingas institucijas reformos priemonėms įgyvendinti, parengti priemones dėl asignavimų valdytojų programų nuoseklaus vertinimo, atskaitomybės už programų vykdymą, Vyriausybės nustatytų prioritetų ir valstybės institucijų programų tikslų įgyvendinimo tobulinimo, taip pat parengti strateginio planavimo ir programų sudarymo gaires bei sukurti internetinį puslapį, kuriame būtų pateikiama visa su biudžeto procesu susijusi informacija.

Baltijos pajūrio žemės naudojimo ir jos valstybinės kontrolės vertinimas. Audito metu nustatyta, kad Klaipėdos apskrityje Baltijos pajūrio teritorijos kontrolė planuojama ir įgyvendinama netinkamai, todėl ji nesukuria tikėtinės naudos visuomenei. Viena iš svarbiausių Baltijos pajūrio teritorijų – pajūrio juosta, kuriai nustatytas išimtinės Lietuvos Respublikos nuosavybės statusas, saugoma nepakankamai. Konstatuota, kad Vyriausybės atstovas apskrityje neturi reikiamų įgaliojimų efektyviai prižiūrėti (ginčyti) savivaldybės administravimo subjektų sprendimus, kuriais, pažeidžiant teisės aktus, tvirtinami teritorijų detalieji planai. Vyriausybė nėra patvirtinusi tvarkos, pagal kurią turėtų būti nuomojama valstybinė miško žemė. Taip pat nustatyta, kad Baltijos pajūrio teritorijoje yra apie 1000 poilsio namelių, kurių statuso ir jų naudojimo reglamentavimas neužtikrina vertingų ir ekologiškai jautrių Baltijos pajūrio teritorijų apsaugos. Pateiktos rekomendacijos: stiprinti žemės naudojimo Klaipėdos apskrityje valstybinę kontrolę, imtis priemonių, kurios leistų efektyviau saugoti Baltijos pajūrio juostą, nustatyti valstybinės miško žemės nuomos tvarką, teisės aktuose reglamentuoti atskiras teritorijų planavimo ir kontrolės procedūras. Siekdami apsaugoti vertingas pajūrio teritorijas, gamtinę aplinką ir architektūrinį užstatymo vientisumą, rekomendavome nustatyti poilsio namelių statybos ar rekonstrukcijos apribojimus ir jiems reikalingų žemės sklypų naudojimo reikalavimus.

Valstybės institucijoms ir įmonėms priskirtų žemės sklypų naudojimas. Audito metu nustatyta, kad neatlygintinai suteiktų valstybinės žemės sklypų naudojimas nėra pakankamai efektyvus, nes kai kurie sklypai nenaudojami arba naudojami neefektyviai, panaudos gavėjai šiuos sklypus naudoja ne tik savo funkcijoms vykdyti, bet ir trečiųjų asmenų naudai. Teisės aktuose nėra nurodyti kriterijai, kaip turi būti nustatytas perduodamo valstybinės žemės sklypo reikalingas dydis. Duomenys apie valstybinės žemės panaudą yra netikslūs. Rekomenduota tobulinti, keisti teisės aktų

nuostatas, kad būtų nustatyta pareiga kreiptis į apskrities viršininką dėl valstybinės žemės sklypo suteikimo, kad būtų nustatyti kriterijai, kuriais remiantis būtų įvertintas valstybinės žemės sklypo dydžio reikalingumas, kad būtų nustatyta šių sklypų registravimo ir sisteminimo tvarka. Taip pat rekomenduota atlikti žemės naudojimo patikrinimus, nustatant neatlygintinai suteiktų valstybinės žemės sklypų plotų reikalingumą subjektų funkcijoms vykdyti.

Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų registro administravimas. Šio audito metu nustatyta, kad VĮ Teisinės informacijos centras, naudodamas valstybei nuosavybės teise priklausančią teisės aktų duomenų bazę, prioritetą teikė ne valstybės deleguotoms viešosioms registro tvarkymo funkcijoms vykdyti, o privatiems komerciniams tikslams – siekti pelno iš komercinių LITLEX paslaugų, teikiamų kartu su privačia įmone. Teisinės informacijos centras registravo ir tvarkė registro duomenis teisės aktų nustatyta tvarka nebaigtame kurti Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų registre, kuris neatlieka pagrindinių registro funkcijų – pirminio, oficialaus, patikimo, išsamaus informacijos šaltinio, jame nesukaupti visi teisės aktai, įregistruoti teisės aktai netinkamai susisteminti, registro paieškos sistema nepatogu naudotis.

Šiuo metu nė viena iš Lietuvoje veikiančių viešų teisės aktų paieškos sistemų nepateikia oficialios ir išsamios informacijos apie nacionalinius, ES ir tarptautinius teisės aktus. Be to, kelios viešos teisės aktų paieškos sistemos racionalumo požiūriu valstybei yra nenaudingos – netaupiai ir neefektyviai naudojami valstybės informaciniai, žmonių, finansiniai, techniniai ištekliai, dubliuojamos funkcijos, didėja administravimo išlaidos, todėl tęsti LR įstatymų ir kitų teisės aktų registro kūrimo darbus, neišsprendus klausimo dėl bendros oficialios ir išsamios teisės aktų paieškos sistemos sukūrimo, yra netikslinga.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu LR įstatymų ir kitų teisės aktų registro tvarkymo įstaiga – valstybės įmonė Teisinės informacijos centras – reorganizuojama prijungiant ją prie valstybės įmonės Registrų centro. Seimo valdybos pavedimu sudaryta darbo grupė, atsižvelgdama į audito išvadas ir rekomendacijas, 2007 m. parengė ir įregistravo tris įstatymų projektus.

Studijų universitetuose organizavimas ir lėšų, skirtų studijoms, mokslui ir investicijoms, panaudojimas. Audito metu nustatyta, kad biudžeto asignavimų skyrimas universitetams neatitinka teisinio reglamentavimo, universitetinių studijų finansavimas nesusijęs su universitetų veiklos vertinimo rezultatais, reitingavimu, kuris taikomas daugelyje pasaulio šalių, galiojanti studijų kreditavimo sistema yra netobula, planuojant priimamų studentų skaičių, neatsižvelgiama į realų universitetų finansavimą, į darbo rinkos reikalavimus ir pokyčius, nevykdoma ilgalaikio specialistų poreikio tyrimų, universitetų materialinė bazė neatitinka šiuolaikinių reikalavimų ir kt. Rekomenduota inicijuoti teisės aktų pakeitimus dėl studijų ir mokslo

finansavimo sistemos tobulinimo, nustatyti finansavimo kriterijus ir koregavimo koeficientus, patvirtinti ilgalaikius finansavimo planus, atlikti išsamią analizę dėl universitetų tinklo optimizavimo, inicijuoti specialistų poreikio tyrimų atlikimą, susieti aukštojo mokslo finansavimą su universiteto veiklos rezultatais, reitingavimu ir kt.

Neįgaliųjų socialinė integracija. Audito metu nustatyta, kad Nacionalinė žmonių su negalia socialinės integracijos 2003–2012 metų programa nebuvo įgyvendinama kompleksiškai, ne visi atsakingi vykdytojai įgyvendino numatytas priemones, trūko bendradarbiavimo tarp institucijų, neatliktas šios tarpinstitucinės programos įgyvendinimo tarpinis vertinimas ir tikslinimas, nepakankamas Programos planavimo procesas. Planuojant Neįgaliųjų socialinės integracijos programos lėšas, neatsižvelgta į neįgaliųjų skaičių atskiruose teritoriniuose vienetuose, dalis šios Programos lėšų panaudota nerezultatyviai, nes pagal esamą Programos finansavimo modelį didžioji skirtų lėšų dalis tenka administravimui ir išlaidoms, nesusijusioms su Programos priemonių vykdymu, o ne tiesiogiai neįgaliųjų poreikiams tenkinti. Rekomenduota keisti Programos finansavimo tvarką, skiriant lėšas savivaldybėms, kurios organizuotų ir koordinuotų neįgaliųjų socialinės integracijos procesą savivaldybės teritorijoje, nevyriausybiniams organizacijoms suteiktų galimybę konkurso būdu siūlyti ir parduoti paslaugas savivaldybėms, aiškiai atskirti nevyriausybinių organizacijų rėmimą ir paslaugų iš jų pirkimą.

Šilumos ir karšto vandens kainų didėjimo pagrindimas. Audito metu nustatyta, kad reguliuojant šilumos tiekimo rinką gali būti pažeisti nešališkumo, objektyvumo ir teisingumo principai, nes Valstybinė kainų ir energetikos komisija rengia šilumos ir karšto vandens kainų nustatymo metodikas, jas tvirtina, apskaičiuoja šilumos ir karšto vandens kainas ir kontroliuoja jų taikymą. Nustatyta, kad kai kurios metodikos nuostatos turi būti keičiamos. Pagrindiniai veiksniai, turėję įtakos šilumos ir karšto vandens kainų didėjimui, buvo kuro kainų augimas, dujų paskirstymo kainų, ilgalaikio turto nusidėvėjimo sąnaudų didėjimas, rezervinio kuro atsargų kaupimas. Kai kurios savivaldybės, išnuomojusios savo šilumos ūkius, kainų skaičiavimo procese nedalyvauja. Yra rizika, kad savivaldybių šilumos įmonės, pasibaigus nuomos laikotarpiui, gali būti finansiškai nepajėgios sumokėti turto nuomotojui pagal sutartyse numatytas sąlygas ir bus priverstos parduoti įmones nuomotojui už išsinuomoto turto likutinę vertę. Atlikus auditą, buvo pateiktos išvados ir rekomenduota atlikti Šilumos ūkio įstatymo pakeitimus, užtikrinti šio įstatymo nuostatų taikymą, tobulinti Šilumos ir (ar) karšto vandens kainų skaičiavimo metodiką, parengti ir patvirtinti kogeneracijos būdu termofikacinėse elektrinėse pagamintos elektros energijos ir šilumos gamybos sąnaudų paskirstymo metodiką, numatyti priemones, kurios užtikrintų šilumos tiekimo įmonių nuomos, modernizavimo sutarčių sudarymo ir vykdymo kontrolę ir kt.

Asmens sveikatos priežiūros kokybės užtikrinimo sistema. Audito metu nustatyta, kad Lietuvoje nėra bendros asmens sveikatos priežiūros kokybės užtikrinimo sistemos, nėra nuoseklaus bendradarbiavimo ir grįžtamojo ryšio tarp paslaugų organizatorių, tiekėjų ir vartotojų, apmokėjimas už suteiktas asmens sveikatos priežiūros paslaugas iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšų nesusijęs su sveikatos priežiūros kokybe rezultatyvumu, efektyvumu, prieinamumu, priimtinumu, teisingumu, saugumo požiūriais. Pateiktos rekomendacijos dėl asmens sveikatos priežiūros kokybės užtikrinimo sistemos formavimo, paslaugų apmokėjimo sistemos tobulinimo, valstybinio medicininio audito plėtojimo.

Valstybės investicijų nuotekų valymui panaudojimas. Audito metu nustatyta, kad vandens tiekimo ir nuotekų šalinimo plėtra buvo vykdoma be aiškiai nustatytos strategijos ir šios veiklos valstybinio valdymo bei reguliavimo pagrindų. Vėluojama įgyvendinti visus vandens tvarkymo projektus ir pasirašyti sutartis, todėl yra rizika, kad Lietuva nespės laiku atlikti projektuose numatytų darbų, netesės savo įsipareigojimų Europos Sąjungai vandens tvarkymo srityje. Savivaldybės neskatinamos efektyviau panaudoti savo išteklius ir galimybes vykdant projektus, projektų vykdymo ir koordinavimo funkcijos tarp institucijų nėra tinkamai ir laiku paskirstomos. Rekomenduota parengti naują vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo strategiją, inicijuoti teisės aktų pakeitimus, išanalizuoti vėlavimo, vykdant vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo projektus, priežastis, nustatyti vandens tvarkymo projektų koordinavimo ir visų projektuose dalyvaujančių institucijų bendradarbiavimo principus bei patvirtinti tvarką, kuri užtikrintų efektyvų šių projektų valdymą ir institucijų veiksmų suderinimą. Taip pat rekomenduota nustatyti ir suderinti su Europos Komisija Finansinių memorandumų (EK sprendimų) pakeitimo tvarką.

Viešojo ir privataus sektoriaus bendradarbiavimas. Audito metu nustatyta, kad Lietuvoje vykdomų tokio bendradarbiavimo projektų skaičius ir mastas netenkina esamų poreikių. Šis bendradarbiavimas gali teikti didelę naudą visuomenei ir valstybei, nes privatus sektorius, naudodamas savo lėšas, patirtį ir iniciatyvą, gali teikti viešąsias paslaugas, pagerinti jų kokybę ar sukurti viešosioms paslaugoms teikti reikalingą turtą. Tačiau Lietuvoje neparengti dokumentai dėl centralizuoto partnerystės proceso valdymo, koordinavimo ir priežiūros; kompleksiškai nereglamentuotos galimos šio bendradarbiavimo formos. Nors Lietuvoje reglamentuotas koncesijų institutas ir jau inicijuoti arba vykdomi 45 koncesijų projektai, tačiau ši sritis išlieka problemiška, nes: (1) koncesijas reglamentuojantys teisės aktai yra nepakankami, (2) koncesijų sutartys sudaromos pažeidžiant teisės aktus, (3) koncesijų sutartyse nėra aiškiai identifikuojamos, įvertinamos ir tarp šalių paskirstomos rizikos, (4) prašymus dalyvauti koncesijų konkursuose dažniausiai pateikia tik po vieną dalyvį, (5) neatliekami vertinimai, įrodantys, kad rengiamas

koncesijos projektas yra efektyvesnis nei kiti turto sukūrimo, pagerinimo ar paslaugų teikimo būdai. Lietuvoje viešojo sektoriaus subjektai, suinteresuoti vykdyti tokius projektus, nesulaukia profesionalios konsultacinės ir metodinės pagalbos, o Vyriausybė nėra paskyrusi institucijos, kuri teiktų šią pagalbą. Rekomenduota patvirtinti viešojo ir privataus sektorių partnerystės strategiją, paskirstyti valstybės institucijų, dalyvaujančių šiame procese, funkcijas ir atsakomybę, patvirtinti metodiškai vadovaujančią instituciją. Pasiūlėme reglamentuoti viešojo ir privataus sektorių partnerystės apibrėžimą ir galimas šio bendradarbiavimo formas, Koncesijų įstatymą ir naujas partnerystės formas reglamentuojančių teisės aktų projektus papildyti nuostatomis, kurios sudarytų prielaidas efektyviai, ekonomiškai ir rezultatyviai naudoti viešojo sektoriaus išteklius.

2.4. Europos Sąjungos finansinės paramos auditas

Igyvendindama Valstybės kontrolės strateginį tikslą – skatinti skaidrų ir efektyvų Europos Sąjungos (toliau – ES) teikiamos finansinės paramos valdymą ir naudojimą, ginti ES finansinius interesus, Valstybės kontrolė pasiekė planuotų rezultatų (7 lentelė).

7 lentelė. Pasiektų rezultatų palyginimas su strateginiame veiklos plane numatytais ES lėšų audito vertinimo kriterijais

Vertinimo kriterijus	2007 m. planas	2007 m. faktas	Kriterijų įgyvendinimas
<i>Rezultato:</i> 1. Visiškai ir iš dalies įgyvendintų rekomendacijų dalis (proc.)	87	88	Įgyvendintas
<i>Produkto:</i> 1. Įgyvendintų ES finansinės paramos valstybinio audito projektų skaičius, tenkantis vienam auditoriui (vnt.)	0,54	0,57	Įgyvendintas

Europos Sąjungos finansinės paramos privalomieji auditai

ES finansinės paramos privalomųjų auditų tikslas – atlikti ES reglamentuose ir tarptautinėse sutartyse nustatytus ES finansinės paramos išlaidų ataskaitų auditus, vadovaujantis ES nustatytomis taisyklėmis, kad Europos Komisija turėtų teisinį pagrindą suteikti Lietuvos Respublikai finansinę paramą.

Valstybės kontrolė, vykdydama šią funkciją, 2007 m. atliko 8 valstybinius auditus:

ES finansinės paramos valdymo ir kontrolės sistemų auditai:

- Europos Bendrijų iniciatyvos EQUAL 2004–2005 m. išlaidų ataskaitų auditas;
- Europos Sąjungos struktūrinių fondų (Bendrojo programavimo dokumento 1-ojo tikslo) 2004–2006 m. I pusmečio išlaidų ataskaitų auditas;
- Europos Sąjungos struktūrinių fondų (išskyrus Bendrijų iniciatyvas) atrankinių patikrinimų, privalomų pagal Europos Komisijos reglamento (EB) Nr.438/2001 10 – 12 straipsnius, auditas.

ES sanglaudos fondo projekto baigiamieji auditai:

- Europos Sąjungos sanglaudos fondo (ISPA) projekto „Paneuropinio IA transporto koridoriaus modernizavimas 2001–2004 m.“ auditas;
- Europos Sąjungos sanglaudos fondo (ISPA) projekto „Techninė pagalba Aplinkos ministerijos stiprinimui, rengiantis administruoti Europos Sąjungos finansinę paramą“ auditas;
- Europos Sąjungos sanglaudos fondo (ISPA) projekto „Druskininkų vandenvalos sistemos modernizavimas ir rekonstrukcija“ auditas.

ES finansinės paramos išlaidų ataskaitų patvirtinimo auditai:

- Europos žemės ūkio garantijų ir orientavimo fondo Garantijų skyriaus 2006 m. išlaidų ataskaitų auditas;
- Specialiosios žemės ūkio ir kaimo plėtros programos (SAPARD) 2006 m. išlaidų ataskaitų auditas.

Atlikti Europos Sąjungos struktūrinių fondų ir Europos Bendrijų iniciatyvos EQUAL valdymo ir kontrolės sistemos auditai yra 2004–2006 m. programų baigiamųjų auditų sudedamosios dalys. Šių auditų rezultatus Europos Komisija naudoja struktūrinės paramos lėšų valdymo ir kontrolės sistemos veiksmingumui vertinti. Europos Komisija, remdamasi 2004–2006 m. programų baigiamųjų auditų išvadomis ir ataskaitomis, priims sprendimus dėl finansinės paramos likučio pervedimo.

Remdamasi Sanglaudos fondo (ISPA) projektų baigiamųjų auditų išvadomis ir ataskaitomis, Europos Komisija priėmė teigiamus sprendimus dėl projektams skirtų lėšų likučio pervedimo.

Remdamasi 2006 m. SAPARD išlaidų ataskaitų patvirtinimo auditų rezultatais, Europos Komisija priėmė sprendimą dėl metinių išlaidų tinkamumo patvirtinimo.

Europos Komisija, įvertinusi Valstybės kontrolės atlikto 2006 m. EŽŪOGF Garantijų skyriaus išlaidų ataskaitų patvirtinimo audito ir jos prašymu atliktų papildomų procedūrų rezultatus, priims sprendimą dėl metinių išlaidų.

2.5. Informacinių sistemų vertinimas

Igyvendindama Valstybės kontrolės strateginį tikslą – skatinti pažangią informacinių technologijų ir informacinių sistemų valdymo ir kontrolės praktiką viešajame sektoriuje, Valstybės kontrolė pasiekė planuotų rezultatų (8 lentelė).

8 lentelė. Pasiektų rezultatų palyginimas su strateginiame veiklos plane numatytais IS audito vertinimo kriterijais

Vertinimo kriterijus	2007 m. planas	2007 m. faktas	Kriterijų įgyvendinimas
<i>Rezultato:</i> 1. Visiškai ir iš dalies įgyvendintų rekomendacijų dalis (proc.)	70	72	Įgyvendintas
<i>Produkto:</i> 1. Įgyvendintų IS valstybinio audito projektų skaičius, tenkantis vienam auditoriui (vnt.)	0,65	0,86	Įgyvendintas

Valstybės institucijų informacinių sistemų bendrosios kontrolės 2006 m. vertinimų rezultatai antrus metus iš eilės paskatino Valstybės kontrolę nustatyti pasikartojančias veiklos, susijusios su informacinėmis sistemomis, problemų priežastis. Į institucijų problemas mėginta pažvelgti plačiau, ieškoti jų priežasčių ne tik institucinio, bet ir valstybinio reguliavimo lygiu. Institucijų informacinės sistemos vidaus kontrolės organizavimas suvokiamas kaip įstaigos vadovo sukurtos bendros vidaus kontrolės sistemos dalis.

Valstybiniai auditoriai 2007 metais nagrinėjo informacinių sistemų valdymo problemas elektroninės valdžios kūrimo kontekste. Auditų metu buvo nustatyta, kad:

- elektroninės valdžios koncepcijos nuostatos yra pasenusios ir neatitinka esamos situacijos, stebėjimo ir valdymo funkcijos priskirtos skirtingoms institucijoms ir tai gali komplikuoti elektroninės valdžios projektų įgyvendinimo kontrolę;
- atliekant elektroninės valdžios tyrimus ne visai aiškiai apibrėžiami pagrindiniai veiklos vertinimo kriterijai, neatsižvelgiama į veiklos efektyvumą ir rezultatyvumą. Kokybiniai elektroninės valdžios tyrimai šią sritį kontroliuojančių institucijų iniciatyva atliekami nereguliariai, o nepriklausomų ekspertų atliktų tyrimų rezultatai ir išvados neskelbiamos šių institucijų svetainių elektroninės valdžios skiltyse.
- 25 proc. Lietuvos Respublikos Vyriausybei atskaitingų valstybės įstaigų, valdančių valstybės informacines sistemas, nesilaiko informacinių sistemų saugos reikalavimų.

Valstybiniai auditoriai, atsižvelgdami į auditų rezultatus, pateikė rekomendacijas Lietuvos Respublikos Vyriausybei, Vidaus reikalų ministerijai, Informacinės visuomenės plėtros komitetui prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, Valstybinei duomenų apsaugos inspekcijai ir Finansų

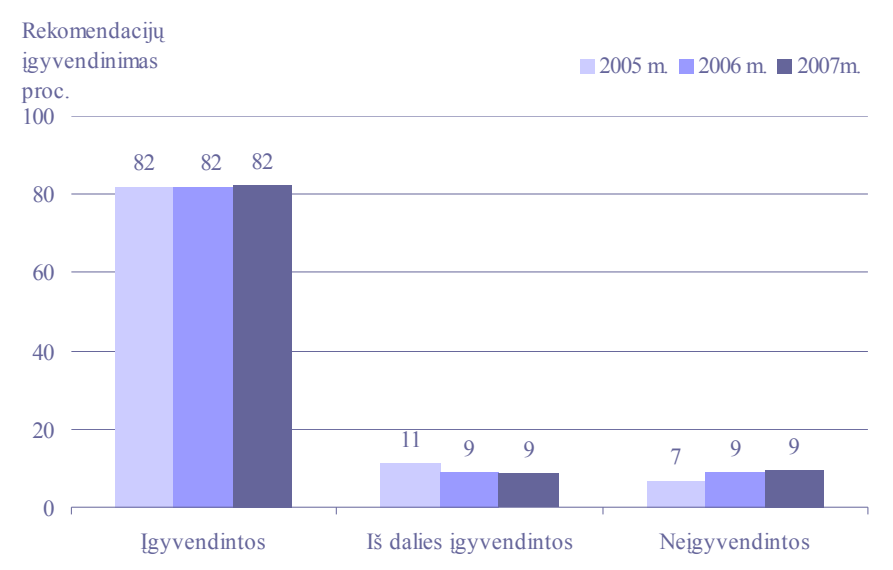
ministerijai. Rekomenduota nuolatos ir visapusiškai vertinti elektroninės valdžios projektus, analizuojant ne tik patį elektroninės valdžios projektų įgyvendinimo faktą, bet ir jų įgyvendinimo efektyvumą ir rezultatyvumą, taip pat skirti instituciją, kuri atliktų Pasaulio banko ir kitų fondų lėšomis finansuojamų informacinių technologijų projektų įgyvendinimo stebėseną, bei instituciją, kuri parengtų išlaptintų informacinių sistemų įteisinimo ir steigimo reikalavimus. Valstybiniai auditoriai pateikė ir kitas rekomendacijas dėl informacinių sistemų ir jų saugos tobulinimo.

2.6. Rekomendacijų ir sprendimų įgyvendinimas

Rekomendacijos

Iš viso 2007 metais Valstybės kontrolė audituojamiems subjektams pateikė 1 547 rekomendacijas (13 proc. daugiau nei 2006 m.), kurių įvykdymo terminas baigiasi tais pačiais metais. Didėjant pateiktų rekomendacijų skaičiui, įgyvendintų procentas, lyginant su praėjusiais metais, išlieka toks pats – 82 proc. rekomendacijų (8 pav.).

8 pav. Rekomendacijų įgyvendinimas 2005–2007 metais

2007 metais visiškai arba iš dalies įgyvendintos 643 rekomendacijos, kurios audituojamiems subjektams buvo teiktos 2005 ir 2006 metais ir kurių įgyvendinimo terminas – 2007 metai. Tai rodo, kad valstybinių auditorių rekomendacijos yra aktualios ir padeda audituojamiems subjektams tinkamai vykdyti savo veiklą ir pasiekti geresnių rezultatų.

Siekdami efektyvesnio rekomendacijų įgyvendinimo:

- tobuliname valstybinio audito metu pateiktų rekomendacijų įgyvendinimo stebėsenos sistemą;
- stipriname bendradarbiavimą su Seimu.

Sprendimai

Valstybės kontrolierius ar jo pavaduotojai dėl audito metu nustatytų reikšmingų teisės aktų pažeidimų turi teisę priimti sprendimą (administracinį aktą). 2007 m. buvo priimti 5 sprendimai, kuriuose nurodoma:

- informuoti audituotų subjektų vadovus apie audito metu nustatytus reikšmingus teisės aktų pažeidimus ir įpareigoti per nustatytą laikotarpį juos pašalinti;
- įpareigoti audituotų subjektų vadovus ar aukštesniųjų institucijų vadovus įstatymų nustatyta tvarka traukti asmenis tarnybos ar drausminės atsakomybės;
- įstatymų nustatyta tvarka išieškoti iš kaltų asmenų padarytą žalą;
- nustačius pažeidimus, nagrinėtinus atitinkamų viešojo administravimo subjektų arba teisėsaugos institucijų, valstybinio audito dokumentus perduoti pagal kompetenciją: du sprendimai perduoti Generalinei prokuratūrai, vienas – Valstybinei teritorijų planavimo ir statybos inspekcijai prie Aplinkos ministerijos;
- siūlyti Seimo Audito komitetui svarstyti valstybinio audito ataskaitas ir išvadas.

Įgyvendinant sprendimuose nurodytus įpareigojimus, teisės aktus pažeidusių įstaigų vadovams buvo skirtos drausminės nuobaudos, dėl padarytos žalos išieškojimo iš atsakingų asmenų institucijos kreipėsi į teismą, Seimo Audito komitete svarstytos siūlytos audito ataskaitos ir išvados.

3. Partnerystės ir bendradarbiavimo keliu

3.1. Valstybės kontrolės indėlis į parlamentinę kontrolę

Valstybės kontrolė, bendradarbiaudama su Seimu – Seimo nariais, komitetais, komisijomis, frakcijomis ir kitais struktūriniais padaliniais, padeda Seimui veiksmingiau vykdyti parlamentinę kontrolę.

2007 m. Valstybės kontrolė Seimui pateikė Išvadas dėl 2006 m. biudžeto įvykdymo apyskaitos, valstybės skolos ataskaitos, ataskaitos apie valstybei nuosavybės teise priklausančią turtą ir Išvadą dėl 2008 m. valstybės biudžeto projekto.

Vykdydama Seimo nutarimus, 2007 m. Valstybės kontrolė atliko tris veiklos auditus: Teritorijų planavimo ir statybos valstybinę priežiūrą, Šilumos ir karšto vandens kainų didėjimo pagrįstumas, Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos veikla. 2007 metais Seimas priėmė 6 nutarimus dėl Valstybės kontrolės veiklos ir valstybinio audito ataskaitų. 2007 m. Seimas nutarimu³ pavedė Valstybės kontrolei Europos Sąjungos teisės aktų nustatyta tvarka atlikti Lietuvos Respublikoje gaunamos 2007–2013 m. Europos Sąjungos struktūrinės paramos auditus.

Bendradarbiavimui su Seimu Valstybės kontrolė skiria ypatingą dėmesį, organizuodama oficialius tarptautinius vizitus ir renginius, dalyvaudama kitų aukščiausiųjų audito institucijų renginiuose. Nuo 2006 m. organizuojamas Latvijos, Lietuvos ir Estijos aukščiausiųjų audito institucijų, finansų ministerijų ir audito komitetų susitikimas, siekiant pasidalyti gerąja praktika ir aptarti bendradarbiavimo plėtojimo galimybes. 2007 metais tokį susitikimą organizavo Latvijos Respublikos valstybės kontrolė.

2007 metais Valstybės kontrolės atstovai kartu su Seimo Audito komiteto delegacija vyko oficialaus vizito į Dubliną, į Airijos Respublikos Generalinio auditoriaus ir kontrolieriaus instituciją ir Airijos Respublikos Atstovų rūmų (Chamber of Dáil Éireann) Valstybės ataskaitų komitetą. Praėjusiais metais Seimo Audito komitete lankėsi Nyderlandų Karalystės Audito rūmų valdybos prezidentė.

Siekiant užtikrinti valstybinio audito poveikį – kad Valstybės kontrolės pateikiamos rekomendacijos būtų efektyviau įgyvendinamos ir veiksmingiau būtų vykdoma parlamentinė kontrolė, 2007 m. rugsėjį patvirtinti Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės darbo su Lietuvos Respublikos Seimo Audito komitetu nuostatai, kurie reglamentuoja Valstybės kontrolės tarnautojų

³ Lietuvos Respublikos Seimo 2007-10-11 nutarimas Nr. X-1295 „Dėl Seimo nutarimo „Dėl pavedimo Lietuvos Respublikos Valstybės kontrolei atlikti Europos Sąjungos finansinės paramos auditus“ pakeitimo“ (Žin., 2003, Nr. 70-3171).

pasiruošimą Audito komiteto posėdžiams, nurodo už atskirus pasiruošimo procesus atsakingus asmenis, terminus, per kuriuos turi būti įvykdomos užduotys. Panaši pasiruošimo posėdžiams sistema ir dirbant su kitais Seimo komitetais.

Bendradarbiavimas su Seimo Audito komitetu stiprina valstybinio audito poveikį. Komitetas parlamentinėmis priemonėmis kontroliuoja valstybinio audito ataskaitose pateikiamų rekomendacijų įgyvendinimą ir skatina institucijas jas įgyvendinti. Seimo Audito komitete 2007 m. svarstytos:

- 22 veiklos audito ataskaitos;
- 4 finansinio (teisėtumo) audito ataskaitos (įskaitant finansinio (teisėtumo) audito, atlikto vykdant 2006 m. audito programą, rezultatų ataskaitą).

Dėl Valstybės kontrolės veiklos ir valstybinio audito ataskaitų priimti 23 Seimo Audito komiteto sprendimai, teikiantys įvairius pasiūlymus Seimo valdybai, Seimo kancleriui, Lietuvos Respublikos Vyriausybei, Valstybės saugumo departamentui, Aplinkos, Kultūros, Krašto apsaugos, Socialinės apsaugos ir darbo, Susisiekimo, Švietimo ir mokslo, Ūkio, Žemės ūkio ministerijoms, universitetų taryboms ir kitoms institucijoms.

Kiti Seimo komitetai 2007 m. apsvaustė 19 veiklos audito ataskaitų ir 1 finansinio audito ataskaitą.

3.2. Savivaldybių kontrolierių tarnybų patarėja

Valstybės kontrolė pagal Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės ir Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymuose nustatytą kompetenciją jau trečius metus iš eilės atliko Savivaldybių kontrolierių tarnybų (toliau – Tarnybų) atliktų auditų išorinę peržiūrą. Išorinės peržiūros procese dalyvavo ir Savivaldybių kontrolierių asociacijos paskirti Tarnybų atstovai.

Išorinės peržiūros tikslas – įvertinti audito institucijos audito kokybės užtikrinimo politiką ir procedūras, susijusias su bendra audito veikla, bei jų veiksmingumą, siekiant paskleisti geros audito praktikos pavyzdžius, nustatyti auditorių mokymo sritis, pateikti patikimą informaciją apie atliekamo audito kokybę.

Peržiūrai buvo atrinkta 15 Tarnybų iš 60-ies. Jose atlikta 14 finansinio ir 1 veiklos audito peržiūros.

Apibendrinus peržiūrų rezultatus parengta Savivaldybių kontrolieriaus tarnybų atliktų auditų išorinės peržiūros ataskaita, kuri pateikta Lietuvos savivaldybių asociacijai, pristatyta Savivaldybių kontrolieriams.

Valstybės kontrolė, įvertinusi nustatytus rizikos veiksnius ir trūkumus, neatitiktis Valstybinio audito reikalavimams, teikė rekomendacijas (kai kurios teikiamos antri metai iš eilės).

Savivaldybių kontrolieriams pateiktos rekomendacijos

- Siekdami užtikrinti savivaldybių kontrolieriaus tarnybų, kuriose dirba tik vienas darbuotojas, atliekamų auditų kokybę, rekomenduojame Seimo Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetui kartu su Savivaldybių kontrolierių asociacija svarstyti klausimą dėl teisės aktų, reglamentuojančių savivaldybių kontrolieriaus tarnybų veiklą, tobulinimo.
 - Siekdami didinti savivaldybių kontrolieriaus tarnybų veiklos viešumą ir jų atliekamų auditų poveikį, rekomenduojame savivaldybės interneto puslapyje ir (arba) kitose visuomenės informavimo priemonėse skelbti visų atliekamų auditų ataskaitas ir išvadas, taip pat metinę savivaldybės kontrolieriaus tarnybos veiklos ataskaitą.
 - Siekiant užtikrinti tinkamą savivaldybės biudžeto vykdymo kontrolę ir racionaliau planuoti auditus, siūlome Savivaldybių kontrolierių asociacijai parengti bendrą auditų planavimo tvarką, numatant bendrus planavimo kriterijus.
 - Siekiant vertinti savivaldybės biudžeto lėšų naudojimą ekonomiškumo, efektyvumo ir rezultatyvumo požiūriu, planuoti ir atlikti veiklos auditus.
 - Siekdami užtikrinti tinkamą savivaldybių kontrolieriaus tarnybų darbuotojų kvalifikaciją, kvalifikacijai tobulinti rekomenduojame suplanuoti ir panaudoti maksimalius leistinus mokymo tikslams skirtus asignavimus.
 - Siekdami užtikrinti Valstybinio audito reikalavimų laikymąsi, rekomenduojame tobulinti kvalifikaciją finansinio ir veiklos audito planavimo, atlikimo ir rezultatų pateikimo srityse.
 - Siekiant užtikrinti savivaldybės kontrolieriaus tarnybos atliktų auditų kokybę, numatyti galimybes pasinaudoti specifinių sričių specialistų paslaugomis ir metinėse išlaidų sąmatose numatyti lėšas tokioms paslaugoms įsigyti.
-

3.3. Bendradarbiavimas su kitomis institucijomis

Valstybės kontrolė, siekdama, kad apskaitos politika ir standartų raida užtikrintų veiklos skaidrumą, dalyvauja įgyvendinant viešojo sektoriaus buhalterinės apskaitos ir finansinės atskaitomybės sistemos reformą. Sistemingai analizuojami Finansų ministerijos rengiami Viešojo sektoriaus buhalterinės apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartų projektai. Dėl šių projektų teikiamos pastabos ir pasiūlymai Finansų ministerijai.

Nuo 2002 m. Valstybės kontrolė yra sudariusi bendradarbiavimo sutartis su Specialiųjų tyrimų tarnyba ir Finansinių nusikaltimų tyrimų tarnyba prie Vidaus reikalų ministerijos. Vykdamas šias sutartis 2007 m. Finansinių nusikaltimų tyrimų tarnybai perduoti dviejų atliktų auditų dokumentai ir kita audito metu surinkta informacija.

Valstybės kontrolė nuolat bendradarbiauja su įvairiomis institucijomis rengiant teisės aktus, teikia išvadas, pastabas ir pasiūlymus dėl įstatymų bei kitų teisės aktų projektų, nagrinėja ir rengia išvadas dėl Vyriausybės nutarimų projektų. 2007 m. įvairioms valstybės institucijoms pateikta 12 teisinių išvadų, pastabų ir pasiūlymų dėl įstatymų bei kitų teisės aktų projektų, teiktų Valstybės kontrolės nuomonei pareikšti.

Vykdydama 2006–2010 metų valstybinio audito strategijos įgyvendinimo priemonių planą 2007 metams Valstybės kontrolė parengė siūlymus Lietuvos Respublikos Seimo Audito komitetui „Dėl Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo projekto“. Į Valstybės kontrolės pastabas buvo atsižvelgta rengiant Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės

įstatymo projektą ir Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės įstatymo 2 ir 9 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą.

3.4. Gerosios praktikos sklaida

Siekdami tapti patikimais audituojamų įstaigų ir organizacijų patarėjais ir gerosios patirties skleidėjais, tobuliname gerosios praktikos sklaidos sistemą, kuri padėtų valstybinėms institucijoms ir organizacijoms vienoms iš kitų perimti geriausią veiklos organizavimo ir vykdymo patyrimą.

Naudodamiesi tuo, kad atliekami auditai yra valstybinio sektoriaus gerosios patirties ir informacijos apie sisteminės klaidas kaupimo šaltinis, mes ne tik įvardijame audituojamų subjektų daromas klaidas, bet ir skleidžiame informaciją apie geriausius pasiekimus. 2007 m. Seimo Audito komitetui, ministerijų valstybės sekretoriams, audituojamiems subjektams buvo parengta ir pristatyta finansinio (teisėtumo) audito, atlikto vykdant 2006 m. audito programą, rezultatų ataskaita. Joje buvo įvardyti ir gerosios praktikos pavyzdžiai. Valstybės kontrolė mano, kad audituotuose subjektuose nustatyta geroji praktika galėtų būti taikoma ir kituose subjektuose, atsižvelgiant į jų veiklos specifiką.

3.5. Piliečių skundų nagrinėjimas

2007 m. Valstybės kontrolė gavo 179 skundus, pareiškimus, prašymus ir paklausimus, du persiusti iš kitų institucijų ir įstaigų. Išnagrinėta 114 skundų, 65 persiusti pagal kompetenciją teisėtvarkos institucijoms ir kitoms įstaigoms. Dauguma nagrinėtų klausimų susiję su:

- prekyba, pramone, energetika, statyba, transportu (16 proc.);
- valstybės valdymu (14 proc.);
- žemės reforma ir kitu nekilnojamuoju turtu (14 proc.);
- socialiniais buitinais klausimais (7 proc.).

Valstybės kontrolė iš esmės nagrinėja piliečių skundus, pareiškimus, prašymus ir paklausimus, kuriuose pateikiama institucijos kompetencijai priskirta informacija. Ši informacija naudojama nustatant papildomus rizikos veiksnius planuojant auditus.

3.6. Tarptautinis bendradarbiavimas

Valstybės kontrolė aktyviai bendradarbiauja su kitomis aukščiausiosios audito institucijomis, analizuoja užsienio kolegų patirtį, mokosi iš jų pasiekimų ir klaidų, dalijasi sukauptu patyrimu.

Dalyvavimas INTOSAI ir EUROSAI veikloje

Valstybės kontrolė nuo 1992 m. yra visateisė INTOSAI⁴ narė, o aktyviai dalyvauti INTOSAI komitetuose ir darbo grupėse pradėjo 2001 m. Šiuo metu Valstybės kontrolė yra INTOSAI Profesinių standartų komiteto, Apskaitos ir ataskaitų, Vidaus kontrolės standartų, Finansinio audito gairių, Atitikties audito pakomitečių, Informacinių technologijų audito ir Valstybės skolos komitetų bei Privatizavimo audito, Programų vertinimo, Aplinkos apsaugos audito darbo grupių narė ir kiekvienais metais aktyviai dalyvauja jų veikloje.

Kas treji metai vienoje iš organizacijos narių yra rengiami Tarptautiniai aukščiausiųjų audito institucijų kongresai (INCOSAI). Šiais metais XIX INCOSAI, kuriame dalyvavo ir Valstybės kontrolės atstovai, vyko Meksikoje. Kongrese buvo pristatytos darbo programos iki 2010 metų, patvirtinta Meksiko nepriklausomumo deklaracija, priimta 18 oficialių INTOSAI gairių. XIX INCOSAI įsteigtos keturios naujos darbo ir tikslinės grupės – Aukščiausiųjų audito institucijų vertės ir naudingumo ir Pagrindinių nacionalinių rodiklių darbo grupės, INTOSAI komunikacijos strategijos tikslinė grupė ir INTOSAI / JT platforma.

Rudenį valstybės kontrolierius dalyvavo XXXII EUROSAI⁵ Valdymo tarybos posėdyje Berne (valstybės kontrolierius yra Valdymo tarybos viceprezidentas). Šiame posėdyje buvo patenkinta Valstybės kontrolės paraiška 2008 m. organizuoti EUROSAI seminarą finansinio audito klausimais.

Bendradarbiavimas ES kontekste

Valstybės kontrolė toliau bendradarbiavo su Europos Auditorių Rūmais, prisidėdama prie vykdomų audito misijų, kurių metu audituojamas Europos Bendrijos fondų panaudojimas, teikė praktinę ir logistinę paramą, dalijosi žiniomis, susijusiomis su audituojamąja sritimi. Valstybės kontrolės tarnautojai taip pat dalyvavo Europos Komisijos audito misijose atliekant ES struktūrinių, Sanglaudos fondų, EŽŪOGF Garantijų skyriaus auditus. Jų metu buvo tikrinama tiek Valstybės kontrolės, tiek kitų valdymo ir kontrolės sistemoje dalyvaujančių institucijų veikla.

⁴ Tarptautinė aukščiausiųjų audito institucijų organizacija.

⁵ Europos aukščiausiųjų audito institucijų organizacija.

2007 m. institucijos atstovai dalyvavo Europos Komisijos ir jos generalinių direktoratų surengtose konferencijose ir seminaruose, kuriuose aptariami ne tik įvairūs su ES fondų auditu ir vidaus kontrolės sistema susiję klausimai, bet ir Europos Komisijos komunikacijos prioritetai, Europos Komisijos atstovų spaudai tarnybos darbas, el. komunikacijos priemonių plėtra.

SIGMA⁶ organizacijos kvietimu Valstybės kontrolės atstovai kaip ekspertai dalyvavo seminare „Europos Sąjungos ir stojimo paramos sertifikavimas ir auditas“, kuriame pristatė du pranešimus: „Europos Sąjungos ir stojimo paramos baigiamieji ir sertifikavimo auditai atliekami Lietuvos aukščiausiosios audito institucijos“ ir „Lietuvos patirtis atliekant Specialiosios žemės ūkio ir kaimo plėtros programos sertifikavimo auditus“.

Regioninis ir dvišalis bendradarbiavimas

Regioninio bendradarbiavimo tikslas – suvienyti pastangas ir bendrai spręsti su auditu susijusius klausimus regiono lygmeniu. Viena iš regioninio bendradarbiavimo formų – nuo 2000 m. organizuojami kasmetiniai Šiaurės ir Baltijos šalių bei Lenkijos aukščiausiųjų audito institucijų susitikimai, kuriuose aptariami visoms šalims bendri klausimai: audito metodologija, personalo valdymas ir mokymas ir kiti. 2007 m. Valstybės kontrolės delegacija dalyvavo kasmetiniame Šiaurės ir Baltijos šalių bei Lenkijos aukščiausiųjų audito institucijų atstovų susitikime, kuris vyko Taline.

Siekiant keistis unikalia šalių patirtimi audito valdymo, planavimo ir metodologijos, teisinio reglamentavimo ir personalo klausimais, bendrai įgyvendinti numatytas priemones, plėtojamas dvišalis bendradarbiavimas – susirašinėjama, lankomasi kitų šalių aukščiausiosiose audito institucijose, šalių delegacijos lankosi Lietuvoje, atliekami bendri auditai, vyksta tarptautiniai renginiai, atliekamos stažuotės. Valstybės kontrolės delegacijos 2007 m. lankėsi Airijos, Čekijos, Rusijos ir kitų šalių aukščiausiosiose audito institucijose.

Siekiant Valstybės kontrolei sudaryti galimybę kaip donorei dalyvauti tarptautiniuose projektuose, stengiantis numatyti potencialias paramos teikimo sritis, analizuojama ir vertinama gaunamų projektinių pasiūlymų medžiaga.

⁶ Europos Sąjungos Paramos organizacija Centrinės ir Rytų Europos šalims tobulinant valdymą ir administravimą.

Ištrauka iš Valstybės kontrolės 2007 metų finansinės atskaitomybės

Turtas ir įsipareigojimai

Valstybės kontrolės turtas ir įsipareigojimai (tūkst. Lt)

Rodiklis	2006-12-31	2007-12-31
Ilgalaikis materialusis turtas	16 019,7	16 114,3
Ilgalaikis nematerialusis turtas	1 968,3	2 027,5
Atsargos	217,3	250,2
Trumpalaikis turtas	1 205,4	1 374,1
Pinigai	33,8	46,7
Gautinos lėšos (debetinis įsiskolinimas)	24,2	126,7*
Ilgalaikio turto nusidėvėjimas	6 585,3	7 699,2
Ilgalaikio turto fondas	11 402,7	10 442,6
Trumpalaikio turto fondas	1 205,4	1 374,1
Kiti fondai	34,8	29,0
Mokėtinos lėšos (kreditinis įsiskolinimas)	74,2	232,0**

* Debetinį įsiskolinimą (126,7 tūkst. Lt) sudaro 2007 m. pabaigoje pagal sutartis ir išankstinio mokėjimo sąskaitas sumokėti avansai už prekes ir paslaugas. Iš jų 89,5 tūkst. Lt už patalpų remonto darbus.

** Kreditinis įsiskolinimas (232,0 tūkst. Lt) susidarė už prekes ir paslaugas. Iš jų 174,7 tūkst. Lt įsiskolinimas už mokymo paslaugas, už kurias mokėjimai bus atlikti tada, kai Europos socialinio fondo agentūra per 30 dienų patvirtins šias išlaidas tinkamomis. Įsiskolinimas už kitas prekes ir paslaugas apmokėtas 2008 m. sausio mėnesį.

Patvirtintų asignavimų panaudojimas

Valstybės kontrolei patvirtintų asignavimų panaudojimas (tūkst. Lt)

	2007 metai	
	Asignavimų planas, įskaitant patikslinimus	Panaudota asignavimų (kasinės išlaidos)
Iš viso asignavimų išlaidoms	23 615,7	23 018,6
iš jų:		
darbo užmokesčiui pinigais	15 433,0	15 187,0
socialinio draudimo įmokoms	4 799,8	4 724,5
prekėms ir paslaugoms	3 245,3	2 970,3
socialinėms išmokoms	137,6	136,8
Iš viso asignavimų turtui įsigyti	567,0	519,1
iš jų:		
statybai (pastatai ir statiniai)	0,0	0,0
ilgalaikiam turtui įsigyti	567,0	519,1
Iš viso asignavimų	24 182,7	23 537,7

Pastaba. 2007 m. sąmatoje patvirtintų 639,9 tūkst. Lt lėšų suma perkeliama į 2008 m. specialiosioms programoms, finansuojamoms iš ES lėšų, toliau vykdyti.

Priedai

Nepriklausomo auditoriaus išvada

Provisus uabauditas
apskaita
konsultacijosKalvarijų g. 98
LT- 08211 Vilnius
įm. kodas 123953838tel: (8-5) 263 87 20,
faks: (8-5) 263 87 21
el. paštas: provisus@provisus.lt
www.provisus.lt

AUDITORIAUS IŠVADA

Lietuvos Respublikos Seimui

1. Mes atlikome čia pridedamų Lietuvos Respublikos Valstybės kontrolės 2007 metų finansinės atskaitomybės, planų ir sąmatų įvykdymo ataskaitų bei aiškinamojo rašto (toliau – finansinės ataskaitos) auditą ir 2007 m. veiklos ataskaitos patikrinimą. Valstybės kontrolės finansinės ataskaitos yra parengtos pagal Lietuvos Respublikoje galiojančius teisės aktus, reglamentuojančius buhalterinę apskaitą ir finansinių ataskaitų sudarymą. Už šias finansines ataskaitas ir veiklos ataskaitą yra atsakinga Lietuvos Respublikos Valstybės kontrolės vadovybė. Mūsų pareiga, remiantis atliktu auditu, pareikšti savo nuomonę apie šias finansines ataskaitas ir įvertinti ar veiklos ataskaitoje pateikti duomenys atitinka finansinės atskaitomybės duomenis.

2. Auditą mes atlikome pagal Nacionalinius audito standartus. Šie Standartai reikalauja, jog mes taip planuotume ir atliktume auditą, kad gautume pakankamą pagrindą tvirtinti, jog finansinėse ataskaitose nėra reikšmingų informacijos iškraipymų. Audito metu testais buvo ištirti įrodymai, patvirtinantys finansinių ataskaitų sumas ir atskleidimus. Audito metu buvo įvertinti taikyti apskaitos principai bei vadovybės atlikti reikšmingi įvertinimai, taip pat bendras finansinių ataskaitų pateikimas. Mūsų darbas veiklos ataskaitos atžvilgiu apsiribojo patikrinimu, ar jame pateikti duomenys atitinka finansinių ataskaitų duomenis ir neapėmė vadovybės vertinimų, veiklos planų ir prognozių tikrinimo. Mes tikime, kad atliktas auditas suteikia pakankamą pagrindą mūsų nuomonei.

3. Mūsų nuomone, finansinės ataskaitos visais reikšmingais atžvilgiais tikrai ir teisingai parodo Lietuvos Respublikos Valstybės kontrolės 2007 m. gruodžio 31 d. finansinę būklę ir yra parengtos pagal Lietuvos Respublikoje galiojančius teisės aktus, reglamentuojančius buhalterinę apskaitą ir finansinių ataskaitų sudarymą.

4. Lietuvos Respublikos Valstybės kontrolės 2007 metų veiklos ataskaitoje nepastebėjome jokių reikšmingų neatitiktikimų lyginant su audituotomis finansinėmis ataskaitomis.

Vilnius, 2008 m. kovo 14 d.
UAB "Provisus"
Audito įmonės pažymėjimo Nr. 001230

Direktorė – auditorė Elena Jankevičienė
Auditoriaus pažymėjimo Nr. 000097

2007 metais atliktų auditų sąrašas

Išvados dėl valstybės ataskaitų

Išvada dėl Lietuvos Respublikos 2006 metų valstybės biudžeto įvykdymo apyskaitos

Išvada dėl Lietuvos Respublikos 2006 metų valstybės skolos, suteiktų paskolų iš valstybės vardu pasiskolintų lėšų ir suteiktų valstybės garantijų ataskaitų

Išvada dėl 2006 m. ataskaitos apie valstybei nuosavybės teise priklausančią turą

Išvada dėl 2008 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto

Finansiniai auditai

Ministerijų auditai

Dėl Lietuvos Respublikos finansų ministerijoje atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatų

Dėl Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijoje atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatų

Dėl Lietuvos Respublikos kultūros ministerijoje atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatų

Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijoje atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatų

Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijoje atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatų

Dėl Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijoje atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatų

Dėl Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijoje atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatų

Dėl Lietuvos Respublikos ūkio ministerijoje atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatų

Dėl Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijoje atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatų

Dėl Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijoje atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatų

Apskričių viršininkų administracijų auditai

Dėl Alytaus apskrities viršininko administracijoje atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatų

Dėl Kauno apskrities viršininko administracijoje atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatų

Dėl Klaipėdos apskrities viršininko administracijoje atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatų

Dėl Marijampolės apskrities viršininko administracijoje atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatų

Dėl Panevėžio apskrities viršininko administracijoje atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatų

Dėl Šiaulių apskrities viršininko administracijoje atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatų

Dėl Tauragės apskrities viršininko administracijoje atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatų

Dėl Telšių apskrities viršininko administracijoje atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatų

Dėl Utenos apskrities viršininko administracijoje atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatų

Dėl Vilniaus apskrities viršininko administracijoje atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatų

Apskričių viršininkų administracijose atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatų apibendrinimo ataskaita

Vyriausybės ir kitų biudžetinių įstaigų auditai

Dėl Kalėjų departamente prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos atlikto finansinio

(teisėtumo) audito rezultatų

Dėl Kultūros paveldo departamente prie Kultūros ministerijos atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatų

Dėl Kūno kultūros ir sporto departamente prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatų

Dėl Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centre atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatų

Dėl Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo, aukų rėmimo ir atminimo įamžinimo fonde atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatų

Dėl Lietuvos nacionalinėje filharmonijoje atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatų

Dėl Lietuvos nacionaliniame dramos teatre atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatų

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūroje atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatų

Dėl Lietuvos Respublikos draudimo priežiūros komisijoje atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatų

Dėl Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijoje atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatų

Dėl Lietuvos Respublikos vertybinių popierių komisijoje atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatų

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijoje atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatų

Dėl Nacionalinėje mokėjimo agentūroje prie Žemės ūkio ministerijos atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatų

Dėl Pasienio kontrolės punktų direkcijoje prie Susisiekimo ministerijos atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatų

Dėl Policijos departamente prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatų

Dėl Respublikos Prezidento kanceliarijoje atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatų

Dėl Tautinių mažumų ir išeivijos departamente prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatų

Dėl Transporto investicijų direkcijoje atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatų

Dėl Valstybės sienos apsaugos tarnyboje prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatų

Dėl Valstybinėje metrologijos tarnyboje atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatų

Dėl Valstybinėje mokesčių inspekcijoje prie Finansų ministerijos atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatų

Dėl Valstybinės ligonių kasos prie Sveikatos apsaugos ministerijos atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatų

Teismų ir teisėsaugos institucijų auditai

Dėl Mažeikių rajono apylinkės teisme atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatų

Dėl Plungės rajono apylinkės teisme atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatų

Dėl Vilniaus miesto 3 apylinkės teisme atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatų

Mokslo ir studijų institucijų auditai

Dėl Kauno medicinos universitete atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatų

Dėl Kauno technologijos universitete atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatų

Dėl Klaipėdos universitete atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatų

Dėl Lietuvos žemės ūkio universitete atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatų

Dėl Mykolo Romerio universitete atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatų
Dėl Šiaulių universitete atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatų
Dėl Vilniaus pedagoginiame universitete atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatų
Dėl Vytauto Didžiojo universitete atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatų
Dėl Lietuvos kūno kultūros akademijoje atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatų
Dėl Lietuvos muzikos ir teatro akademijoje atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatų
Dėl Lietuvos veterinarijos akademijos Veterinarijos institute atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatų
Dėl Lietuvos veterinarijos akademijoje atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatų
Dėl Lietuvos sodininkystės ir daržininkystės institute atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatų
Dėl Vilniaus dailės akademijoje atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatų

Valstybės biudžeto savivaldybėms skiriamų dotacijų auditai

Dėl Alytaus miesto savivaldybėje atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatų
Dėl Biržų rajono savivaldybėje atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatų
Dėl Druskininkų savivaldybėje atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatų
Dėl Elektrėnų savivaldybėje atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatų
Dėl Kauno miesto savivaldybėje atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatų
Dėl Kauno miesto savivaldybėje atlikto ribotos apimties finansinio (teisėtumo) audito rezultatų
Dėl Kauno rajono savivaldybėje atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatų
Dėl Kėdainių rajono savivaldybėje atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatų
Dėl Marijampolės savivaldybėje atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatų
Dėl Panevėžio miesto savivaldybėje atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatų
Dėl Panevėžio rajono savivaldybėje atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatų
Dėl Plungės rajono savivaldybėje atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatų
Dėl Prienų rajono savivaldybėje atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatų
Dėl Radviškio rajono savivaldybėje atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatų
Dėl Rokiškio rajono savivaldybėje atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatų
Dėl Šakių rajono savivaldybėje atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatų
Dėl Šiaulių miesto savivaldybėje atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatų
Dėl Šiaulių rajono savivaldybėje atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatų
Dėl Tauragės rajono savivaldybėje atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatų
Dėl Telšių rajono savivaldybėje atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatų
Dėl Ukmergės rajono savivaldybėje atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatų
Dėl Utenos rajono savivaldybėje atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatų
Dėl Vilniaus miesto savivaldybėje atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatų
Dėl Vilniaus rajono savivaldybėje atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatų
Dėl Visagino savivaldybėje atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatų
Savivaldybėse atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatų apibendrinimo ataskaita

Veiklos auditai

Biudžetinių įstaigų teikiamų paslaugų, įgyvendinant specialiąsias programas, auditas
Vaiko teisių apsaugos vykdymas
Viešojo ir privataus sektoriaus bendradarbiavimas
Valstybės institucijų (įstaigų) transporto išlaidų vertinimas
Valstybės institucijoms ir įmonėms priskirtų žemės sklypų naudojimas
Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos veikla
Valstybinių registrų administravimas
Valstybinių institucijų informacinių sistemų valdymas elektroninės valdžios kontekste
Neigaliųjų socialinė integracija
Žuvininkystės sektoriaus plėtra
Baltijos pajūrio žemės naudojimo ir jos valstybinės kontrolės vertinimas
Valstybės skolos valdymas
Valstybės garantuojamos pirminės teisinės pagalbos teikimas ir civilinės būklės aktų registravimas
Mokesčių ir kitų įmokų į biudžetus apyskaitos sudarymo Muitinės departamente vertinimas
Asmens sveikatos priežiūros kokybės užtikrinimo sistema
Studijų universitetuose organizavimas ir lėšų, skirtų studijoms ir mokslui bei investicijoms, panaudojimas
Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų registro administravimas
Šilumos ir karšto vandens kainų didėjimo pagrįstumas
Išteklių naudojimas karinių mokymo pajėgų pertvarkai
Teritorijų planavimo ir statybos valstybinė priežiūra
Valstybės investicijų nuotekų valymui panaudojimas
Valstybinio audito ataskaitoje „Valstybinės pavojingų atliekų tvarkymo programos vykdymo vertinimas“ pateiktų rekomendacijų įgyvendinimas
Programinio biudžeto sistema

Europos Sąjungos auditai

Europos Sąjungos struktūrinių fondų (išskyrus Bendrijų iniciatyvas) atrankinių patikrinimų, privalomų pagal komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 10-12 straipsnius, vertinimas
„Dėl Sanglaudos fondo (ISPA) projekto Nr. 2003/LT/16/P/PA/004 „Techninė pagalba Aplinkos ministerijos stiprinimui, rengiantis administruoti ES finansinę paramą“
Dėl Sanglaudos fondo (ISPA) projekto Nr. 2000/LT/16/P/PE/ „Druskininkų vandenvals sistemos modernizavimas ir rekonstrukcija“
Europos Sąjungos struktūrinių fondų BPD 2004–2006 metų I pusmečio ataskaitų vertinimas
Dėl specialiosios žemės ūkio ir kaimo plėtros programos (SAPARD) 2006 m. išlaidų ataskaitų patvirtinimo
Dėl Europos Bendrijų iniciatyvos EQUAL programos 2004–2005 metų išlaidų ataskaitų
Dėl Sanglaudos fondo (ISPA) projekto Nr. 2000/LT/16/P/PT/003 „Paneuropinio IA transporto koridoriaus modernizavimas 2001–2004 metais“
EŽŪOGF Garantijų skyriaus 2006 m. išlaidų ataskaitų patvirtinimo valstybinio audito ataskaita

Informacinių sistemų bendrosios kontrolės vertinimai

Akinės bendrovės Rytų skirstomųjų tinklų informacinės sistemos bendrosios kontrolės vertinimas

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos informacinių sistemų bendrosios kontrolės vertinimas

Muitinės departamento prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos informacinės sistemos bendrosios kontrolės vertinimas

Specialiosios žemės ūkio ir kaimo plėtros programos (SAPARD) 2006 m. išlaidų ataskaitų patvirtinimas (informacinės sistemos bendrosios kontrolės vertinimas)

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos informacinių sistemų bendrosios kontrolės vertinimas

Viešųjų pirkimų tarnybos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės informacinių sistemų bendrosios kontrolės vertinimas